

INFOSTRADA

Projektgenerálás - Megalapozó Tanulmány

2012.08.31.

ÉMOP-1.2.1-11-2011-0006

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	3
1. A KLASZTER BEMUTATÁSA.....	3
1.1 A KLASZTER ÁTTEKINTŐ BEMUTATÁSA	3
1.2 A KLASZTERTAGOK TEVÉKENYSÉGÉNEK BEMUTATÁSA.....	5
1.3 A KLASZTERTAGOK GAZDASÁGI JELLEMZŐI.....	10
1.4 KLASZTERTAGOK TERÜLETI ELHELYEZKEDÉSE, LEFEDETTSÉGE	11
1.5 A KLASZTER CÉLJAI, CÉLCSOPORTJAI	12
1.6 A KLASZTERTAGOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE	13
2. INFORMATIKAI TRENDEK, ÖSSZEFÜGGÉSEK.....	14
2.1 NEMZETKÖZI KITEKINTÉS	14
2.2 MASLOW PIRAMIS AZ INFORMATIKÁBAN	18
3. HAZAI PIACI HELYZETELEMZÉS	20
3.1 ÁLTALÁNOS GAZDASÁGI KÖRNYEZET ÁTTEKINTÉSE	20
3.2 INFORMATIKAI PIAC ÁTTEKINTÉSE	20
4. A KLASZTERTAGOK TEVÉKENYSÉGÉNEK ELEMZÉSE	21
5. EGYÜTTMŰKÖDÉSI LEHETŐSÉGEK ÁTTEKINTÉSE	23
5.1 AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK LEHETSÉGES FORMÁI.....	24
5.2 KLASZTERTAGOK KÖZÖTTI KORÁBBI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ÁTTEKINTÉSE	25
5.3 RELEVÁNS KÖZÉPTÁVÚ EGYÜTTMŰKÖDÉSI LEHETŐSÉGEK, CÉLOK.....	26
6. PIACI LEHETŐSÉGEK FELTÁRÁSA, AZONOSÍTÁSA, FIGYELÉSE	28
6.1 BESZERZÉSI LEHETŐSÉGEK FIGYELÉSE	29
6.2 RELEVÁNS PÁLYÁZATI FORRÁSOK FELTÉRKÉPEZÉSE.....	30
6.3 A KLASZTER ÁLTAL AZONOSÍTOTT IGÉNYEK, LEHETŐSÉGEK.....	34
6.4 KÜLFÖLDI PIACI LEHETŐSÉGEK	37

Bevezetés

Az Inforstrada Klaszter 2011. elején alakult. A klaszter menedzsment szervezete pályázatot nyújtott be az ÉMOP keretében kiírt klaszterfejlesztési pályázatra, melyen támogatást nyert (a projekt azonosító száma: ÉMOP-1.2.1-11-2011-0006).

A projekt egyik tevékenysége a „projektgenerálás, közös projektek előkészítése”. A jelen tanulmány e tevékenységhez kapcsolódóan – egy köztes tanulmányként – készült. Egyrészt megalapozza a projekt generálást, oly módon, hogy feltárja melyek azok a területek, irányok, amik relevánsak a projekt generálás, a közös projektek előkészítése szempontjából, illetve áttekintést ad a projekt generálás, illetve a közös projektek előkészítése érdekében tett kezdeményezésekről.

Az Európai Klaszter Memorandum című dokumentum meghatározása szerint „A klaszter szakosodott vállalatok és intézmények regionális koncentrációja, amelyben sokrétű kapcsolatok és tovaterjedő (spill-over) hatások érvényesülnek... az innováció számára kedvező környezetet biztosítva.”

A Memorandum azt is hangsúlyozza, hogy a mai globális kihívások eredményeként a modern versenyben minden klaszternek innovációs klaszterré kell válnia.

Ugyanakkor, a klaszterekben folyó együttműködés nemcsak az innovációra koncentrál, hanem dinamikus növekedése esetén komplex, a működés sok területét felölelő stratégiai szövetséggé válik.

A klaszter – a nemzetközi tapasztalatok szerint - csak akkor életképes, ha résztvevői között sokrétű, kölcsönös előnyökre épülő érdekközösség alakul ki. A klaszterek kialakulása és működése alapvetően természetes, szerves fejlődési folyamat eredménye. Ebben egyaránt szerepe van az alulról induló kezdeményezéseknek (potenciális tagok kooperációs igényei és hajlandósága) ill. a felülről vezérelt, támogatások és kedvezmények révén vonzóvá tett innovációs „milió” adta lehetőségek kihasználására való törekvéseknek.

Fiatal klaszterről lévén szó, a klaszternek még végig kell járnia a fejlődési folyamat lépcsőit, figyelembe véve a távlati célt, az innovációs klaszterré történő válást.

A fentiekkel összhangban a jelen tanulmány egyszerre igyekszik feltárni az alulról jövő kezdeményezéseket, kölcsönös előnyökkel járó projekteket, valamint a közös, innovatív fejlesztési lehetőségeket.

1. A klaszter bemutatása

1.1 A klaszter áttekintő bemutatása

Az Infostrada Klasztert 17 tag alapította, annak érdekében, hogy olyan együttműködés jöjjön létre, amely mindegyik tagfejlődését biztosítja.

A Klasztertagok hozzávetőlegesen $\frac{3}{4}$ része alapvetően információtechnológiával (azon belül is elsősorban kiskereskedelemmel és informatikai szolgáltatások nyújtásával), három tag tanácsadással, míg kettő gyógyszerek kiskereskedelmi forgalmazásával foglalkozik.

Alapvetően információtechnológiával foglalkozó cégek:

- Albacomp RI Kft.
- Projen Kft.
- Softlab Bt.
- Computer Ress Kft.
- Ensoma Kft.
- Rendes Bt.
- Nógrád Szeszám Kft.
- Tiszavölgy Innovációs Kft.
- Concordia Valida Bt.
- HQ Systems Kft. (Node HQ)
- Karit Kft.
- Asla Group Kft.

Alapvetően tanácsadói, szektorban működő cégek:

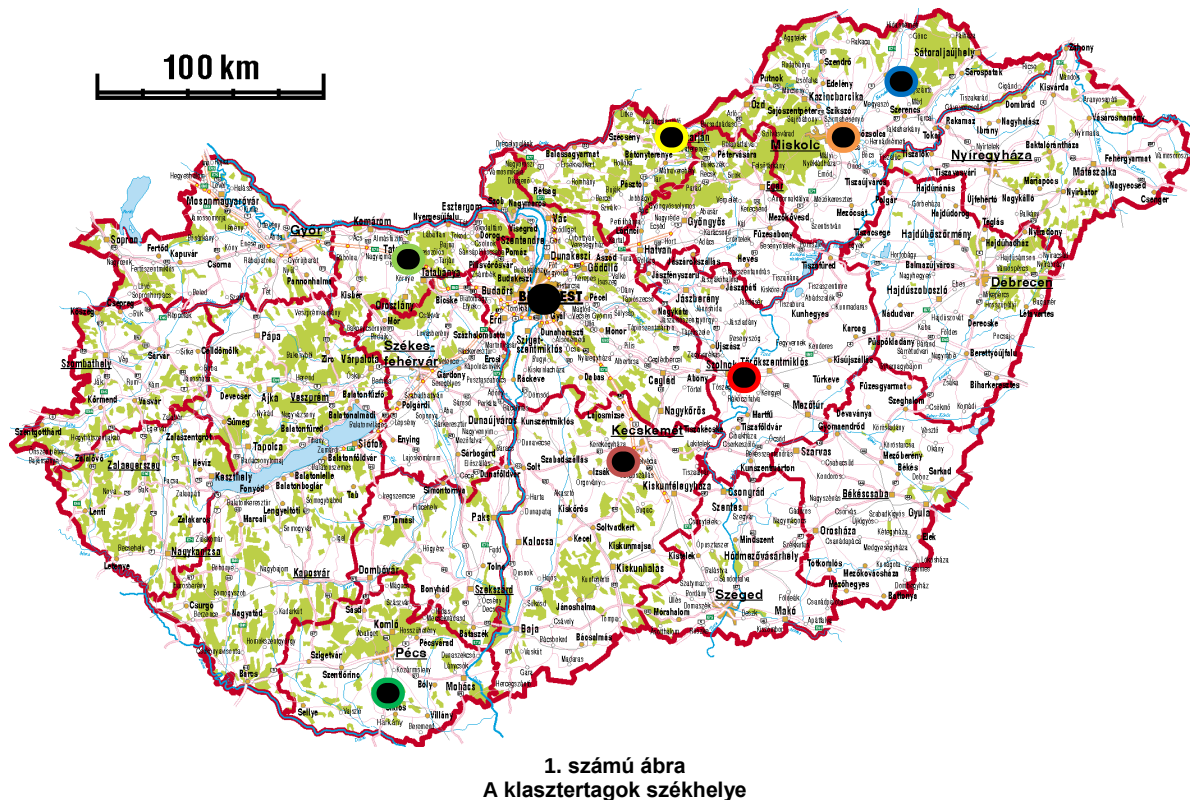
- Central European Consulting Kft.
- Prochem Consulting Bt.
- Clean Data Kft.

Alapvetően a gyógyszeriparban működő cégek:

- Aranykehely Gyógyszertár Bt.
- Kolbi Group Kft.

A fentiek alapján a klaszteren belül fő irányvonalként az információtechnológiai került meghatározásra. Ugyanakkor, a tagok tevékenységének részletesebb elemzése alapján megállapítható, hogy azok egyrészt átfedik, másrészt ki is egészítik egymást.

A Klaszterben található cégek székhelyét az 1. számú ábra mutatja be.

A Klasztertagok döntő többsége székhely szerint az ország keleti felében és Budapesten, azon belül is az Észak-Magyarországi Régióban helyezkedik el. A másik súlypontnak Pest megye tekinthető, ahonnan 4 cég került ki. Ugyanakkor, az ország nyugati felében lévő cégek csak néhány taggal képviseltetik magukat a klaszterben.

1.2 A klasztertagok tevékenységének bemutatása

1.2.1 Albacomp RI Kft.

Az Albacomp RI Kft. a több mint 20 éves informatikai tapasztalatokkal rendelkező Albacomp IT Zrt. leányvállalata. Az Albacomp RI Kft-t 2008. október 31-én alapították. Az Albacomp RI 100%-osan magyar tulajdonban lévő vállalat, melynek egyik legfőbb célja, hogy mint Magyarország egyik informatikai tudásbázisa, helyt adjon a kreativitásnak, lehetőséget és szakmai támogatást biztosítson tehetséges szakembereknek új termékek kifejlesztésére.

Az Albacomp RI Kft. által nyújtott szolgáltatások:

- Nagyteljesítményű (RISC alapú) számítógép, tároló rendszerek, adatmentő eszközök, x86 alapú szerverek, x86 kompatibilis (PC), notebookok, megjelenítők és hozzá kapcsolódó kiegészítők szállítása és üzemeltetése,
- Albacomp gyártmányú számítógépek (notebook és PC), és kapcsolódó kiegészítők szállítása,
- Hálózati aktív és passzív eszközök szállítása,

- Projektorok szállítása, nyomtatók, nyomtatórendszerek és hozzá kapcsolódó kiegészítők, kellékanyagok szállítása, fénymásolók, fénymásoló rendszerek és hozzá kapcsolódó kiegészítők, kellékanyagok szállítása és üzemeltetése,
- Ipari notebookok szállítása,
- Interaktív táblák szállítása,
- IT rendszer átvizsgálás, és analízis,
- Vírusvédelmi rendszerek szállítása és üzemeltetése,
- Adathálózatok építése (optikai, rézalapú) és üzemeltetése,
- Adatbázis rendszerek szállítása,
- Microsoft, Oracle, Novell és egyéb (pl. dokumentum- illetve ügyiratkezelő szoftverek) szoftverlicencek szállítása és felhasználói támogatása,
- Alkalmazásfejlesztés,
- Integrált ügyirat és dokumentumkezelő rendszer bevezetése,
- RSA rendszer kiépítése,
- SAP Help-Desk-ek bevezetése,
- Országos adathálózat felügyelete, üzemeltetési, hibaelhárítási támogatás,
- Rendszerfelügyelet, rendszerkarbantartás, rendszerfelügyeleti folyamatok és megoldások korszerűsítése.

1.2.2 Projen Kft.

A Projen Kft. 1996. december 10-én alakult, elsődlegesen számítástechnikai szolgáltatások nyújtására, melyek skálája már a kezdetekben meglehetősen széles volt. A fejlődésnek köszönhetően a későbbiekben további tevékenységekkel bővült az eredeti profil. Felmérve a piaci helyzetet és lehetőségeket, 2006-ban teljes profiltisztítás mellett döntött a cég. Ennek eredményeképpen a cég tevékenysége a kereskedelemtől a magas hozzáadott értéket képviselő szolgáltatások felé mozdult el.

A cég főbb tevékenységi körei az alábbiak:

- Internetes fejlesztés, honlapok ill. webes alkalmazások készítése,
- Panoráma fotózás,
- Virtuális túrák kreatív és technikai megvalósítása,
- Portál üzemeltetés,
- Egyéb természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés.

1.2.3 Softlab Bt.

A vállalkozást 1998. február 6-án alapították. A társaság fő tevékenységi körei:

- számítógépes rendszerek, hálózatok, szerverek felügyelete,
- informatikai szaktanácsadás,
- ügyviteli szoftverek fejlesztése, weblap készítés,
- Weblapok akadálymentesítése,

- Vakok és gyengén látók számára karakteres (általában sárga-fekete) weblap verziók készítése.

1.2.4 Computer Ress Kft.

A Computer Ress Kft. alapítási ideje 1998. február 4. Célja magánszemélyek és mikro-vállalkozások, valamint kisebb mértékben a kis- és középvállalkozások kiszolgálása. Az árbevétel jelentős része a mikro- és kisvállalkozások kiszolgálásából képződik.

A cég fő tevékenységi körei:

- számítástechnikai kiskereskedelem, és szolgáltatás (asztali számítógépek, notebookok, perifériák, számítástechnikai kiegészítők értékesítése és üzemeltetése, ezen túlmenően nyomtató kellékanyag ellátás, nyomtató kellékanyag töltés, számítógép hálózatok kialakítása és üzemeltetése),
- számítógépes tanfolyamok és oktatások szervezése és végzése,
- üzemeltetés és rendszeroptimalizálás (üzemeltetési költségek csökkentése, valamint a hibák miatt kiesett üzemidő alacsonyan tartása).

1.2.5 Asla Group Kft.

A társaság 2007. június 26-án alakult. Fő tevékenységi köre:

- számítógépek, szoftverek és perifériák nagykereskedelme,
- szoftverfejlesztés,
- számítástechnikai eszközök üzemeltetése.

A vállalkozás a meglévő bejáratott termékek mellett további tevékenységbővülést tervez szoftverfejlesztés, számítástechnikai eszközök üzemeltetése terén.

1.2.6 Clean Data Kft.

A társaság 2008. december 29-én alakult Miskolcon. A cég fő tevékenysége:

- piackutatás, közvélemény kutatás és adatbányászat.

1.2.7 Ensoma Kft.

A társaság 2011. április 11-én alapult. Fő tevékenysége:

- irodai gépek és számítástechnikai eszközök kölcsönzése.

1.2.8 Kolbi Group Kft.

A társaság 2011. február 21-én alakult. A cég tevékenysége:

- élelmiszer nagy- és kiskereskedelem, közúti áruszállítás, illetve gyógyszer kiskereskedelem.

1.2.9 Rendes Bt.

A Rendes Bt. budapesti székhelyű cég. A cég által lefedett kulcstevékenységek:

- számítástechnikai eszközök kereskedelme, üzemeltetése és javítása,
- információ technológiai szaktanácsadás,
- szoftverképzés.

1.2.10 Nógrád Szeszám Kft.

A társaság székhelye Salgótarjánban van, tevékenységét is itt folytatja. A cég elsősorban a szoftver-hardver és kellékanyag kereskedelemre helyezte a hangsúlyt. Szakterületi profilja a gyógyszeriparhoz kapcsolódik:

- szoftver-hardver és kellékanyag kereskedelem,
- informatikai eszközök javítása,
- magánorvosi, üzemorvosi informatikai rendszerfejlesztés,
- lokális hálózatok tervezése és kiépítése,
- egyedi szoftverek tervezése és készítése,
- honlapkészítés.

1.2.11 Tiszavölgy Innovációs Kft.

A Tiszavölgy Innovációs KFT innovatív projektek tervezésére és megvalósítására jött létre 2006. szeptember 25-én. A társaság fő tevékenységi körei:

- térinformatikai rendszerfejlesztés, szolgáltatás, projektmenedzsment és ingatlanfejlesztés,
- térinformatikai (GIS) alapú projektek professzionális megvalósítása,
- MicroATLAS PlainLine© keretrendszer elkészítése (szellemi termék).

1.2.12 Concordia Valida Bt.

A Concordia Valida Bt. 1999. június 29-én alakult, a tulajdonosok korábbi tevékenységének, szakmai tapasztalatainak alapján célul tűzte ki az egészségügy és az informatika, térinformatika területén nemzetközi szinten is magas szakmai színvonalú szolgáltatással járul hozzá egészségügyi, környezetvédelmi, térinformatikai projektekhez. Fő tevékenységi körei:

- informatikai, térinformatikai támogatás biztosítása,
- Webfejlesztés és webáruház fejlesztés,
- szoftverfejlesztés,

- digitális multimédia szolgáltatások.

1.2.13 Central European Consulting Kft.

A társaság 2001 óta működő, tisztán magyar tulajdonban lévő cég. Alapító tagjaink már az Európai Unió csatlakozási folyamatok során is meghatározó feladatokat vállaltak és részt vettek a csatlakozás utáni EU-s források tervezési folyamataiban. A társaság fő tevékenységei:

- Projekt ötletek projekteké történő fejlesztése
- Projekttervezés, konkrét pályázat kiválasztása
- Pályázattal kapcsolatos alkalmasság vizsgálata
- Project Cycle Management
- Költség és erőforrás tervezése
- Közbeszerzési tanácsadás
- Fejlesztéshez üzleti tervek
- Jövedelmezőségi vizsgálatok
- Kockázat elemzés
- Üzleti megvalósíthatósági tanulmányok készítése
- Pályázatírás

A cég egyéb szolgáltatásai:

- Piac és versenyhelyzet elemzése (piackutatás, SWOT analízis)
- Stratégiaalkotási folyamat tanácsadás (cégstratégiák alkotása, stratégiai vállalkozásvezetési és marketing koncepció kidolgozása, illetve tervezési, vezetési és ellenőrzési eszköztár kidolgozása és megvalósítása)
- Management, marketing tanácsadás (teljes körű arculattervezés, marketing koncepció kidolgozása, termékfejlesztési tanácsadás, PR tanácsadás)
- Finanszírozás szervezés (hitelügyintézés, fejlesztési hitelek, befektető szervezése, kockázati tőke szervezése)
- Oktatás és képzés (pályázatíró tanfolyamok szervezése, lebonyolítása, ötletbörzék szervezése, konzorciumépítő tréningek szervezése, konferenciák szervezése, EU közbeszerzésekkel kapcsolatos ügyintézés és érdekképviselés)

1.2.14 Prochem Consulting Bt.

A Prochem Consulting Bt. 1996-ban alakult. A cég tevékenysége az elmúlt 15 év során főként két területre koncentrálódott: üzletviteli tanácsadás és műszaki tanácsadás. Ezeken a területeken belül a fő hangsúly a környezetvédelmi tanácsadáson volt, beleértve a környezetvédelmi informatikai rendszerek kidolgozásában történő közreműködést is. A legutóbbi években a cég tevékenységének jelentős részét az európai uniós forrásokhoz kapcsolódó szolgáltatások teszik ki. A fő szolgáltatási területek:

- pályázati tanácsadás
- projekt előkészítés, projekt menedzsment
- intézményfejlesztési tanácsadás
- közbeszerzési tanácsadás.

1.2.15 Node HQ

A társaság 2006-ban alakult, fő tevékenységi köre:

- informatikai fejlesztés és tanácsadás.

1.2.16 Karit Irodatechnika

A KARIT Kft 1994-ben alakult Salgótarjánban, Betéti Társasági formában. Tulajdonosai az irodatechnika területén jártasságot szerzett szakemberek, akik nagy lehetőséget láttak az akkoriban fejlődésnek induló irodatechnikai és informatikai piacon. A cég a mai napig változatlan néven, de 1996 óta Korlátolt Felelősségű Társasági formában, egyre bővülő tevékenységi- és ügyfélkörrel működik, immár több, mint 10 éve. Fő tevékenységi körei:

- irodatechnikai és informatikai berendezések üzemeltetése és javítása,
- irodatechnikai és informatikai termékek forgalmazása, értékesítése,
- banktechnikai eszközök karbantartása,
- DEVELOP fénymásoló gépek Nógrád megyei márkaképviselője és szervize,
- a TEC pénztárgépek salgótarjáni lerakatának ellátása,
- kiegészítők és kellékanyagok forgalmazása,
- klímatechnológiai termékek értékesítése és szervizelése.

1.2.17 Aranykehely Gyógyszertár Bt.

A társaság fő profilja:

- gyógyszer kiskereskedelem.

1.3 A klasztertagok gazdasági jellemzői

A szervezetet (klasztert) különböző méretű cégek alkotják. A klasztertagok közül mérete alapján az Albacomp RI Kft. emelkedik ki. Forgalma jellemzően meghaladja a milliárd forintos nagyságrendet. A cég számos nagyobb megrendeléssel bír, ugyanakkor ezek teljesítésére nem minden esetben rendelkezik megfelelő kapacitással, így alvállalkozók munkáját veszi igénybe.

A klasztertagok döntő többsége néhány alkalmazottat foglalkoztató mikro, illetve kisvállalkozás. Árbevételük jellemzően a néhány tízmillió forintos kategóriába esik.

A tagok között ugyanakkor található néhány, a közelmúltban alapított vállalkozás is, melyek forgalma egyelőre még csak a néhány millió forintos összeget éri el.

A nagyobb cégek számára piaci korlátot jelent, hogy a kisebb ügyfelek számára a szolgáltatásokat relatíve drágán tudják nyújtani, míg a kisebb (különösen a közelmúltban alakult) cégek számára pedig

a piacszerzés, a megjelenés, a háttér meglétének hiánya okoz problémát. Kis méretüknél fogva nagyobb megbízások esetén nem tudnak hitelesen megjelenni, ajánlatot tenni, vagy nagyobb megbízásokat elvállalni. Számukra ezért különösen fontos a klaszterben keretében történő együttműködés, a közös fellépés.

A jelentős piacnak tekinthető KKV szektor igényeit (mely mind a szolgáltatás minőségére, mind pedig árára kiterjed), csak a cégek együttműködése révén lehet sikeresen kielégíteni. Különösen igaz ez az Észak-Magyarországi régióra, mely az ország gazdaságilag egyik legelmaradottabb régiójának számít.

1.4 Klasztertagok területi elhelyezkedése, lefedettsége

A klaszter tagjainak döntő többsége Kelet-Magyarországon helyezkedik el: Miskolcon és környékén összesen 8 cég található, míg Salgótarjánban 2.

A klasztertagok közül 4 cég található Budapesten és környezetében. Ez mindenképpen előnyös a Klaszter számára, mivel Budapest mindig is jelentős gazdasági erőt képviselt Magyarországon. Az elmúlt években ez a gazdasági fölény tovább növekedett és ennek eredményeként Budapest Magyarország GDP-jének közel a felét termeli meg.

A Klaszter kis számban képviselteti magát az ország egyéb régióiban. Magyarország nyugat-dunántúli és közép-dunántúli régiója viszonylagosan erős régiók, jelentős az ország GDP-je szempontjából.

A klaszter tagjainak székhelyét az alábbi táblázat foglalja össze.

	cégnév	székhely
	Albacomp RI Kft.	Budapest
	Aranykehely Gyógyszertár Bt.	Miskolc
	Asla Group Kft	Abaújszántó
	Central European Consulting Kft.	Tata
	Clean Data Kft.	Miskolc
	Computer Ress Kft.	Miskolc
	Concordia Valida Bt.	Szilvás
	Ensoma Kft	Miskolc
	HQ Systems Kft. (Node HQ)	Helvécia
	Karit Kft.	Salgótarján
	Kolbi Group Kft	Abaújszántó
	Nógrád Szszám Kft.	Salgótarján
	Prochem Consulting Bt	Budapest

	Projen Kft.	Miskolc
	Rendes Bt	Budapest
	Softlab Bt.	Miskolc
	Tiszavölgy Innovációs Kft.	Szolnok

1. sz. táblázat
A klasztertagok székhelye

A cégek területi lefedettsége (azaz az általuk ellátott, lefedett terület) értelemszerűen függ az általuk nyújtott szolgáltatások jellegétől. Általánosságban megállapítható, hogy a kereskedelmi tevékenységek esetén jellemzően a székhelyre és annak környezetére korlátozódik, míg szolgáltatások esetén (pl. honlap készítés, pályázati tanácsadás) jellemzően az egész országra kiterjed.

1.5 A klaszter céljai, célcsoportjai

A klaszterre vonatkozóan – a projekt előkészítése során - kidolgozásra került egy – előzetesnek tekinthető - klaszter koncepció. Ebben mind hosszú, mind pedig rövidtávú célkitűzések meghatározásra kerültek. Ezek a célkitűzések különböző hatások miatt változhatnak (pl. gazdasági környezet, piaci trendek, cégek tevékenységének változása), azonban alapul és iránymutatásul szolgál(hat)nak a projektgenerálás során. Az alábbiakban röviden összefoglaljuk a koncepcióban megfogalmazott célkitűzéseket.

A klaszter hosszú távú célkitűzései:

- A – hazai és bizonyos mértékben a külföldi - KKV szektor számára is elérhető és megfizethető szolgáltatások kialakítása és nyújtása, melyek segítik a vállalkozásokat, a modern IKT eszközök nyújtotta lehetőségek mindennapi működésük során történő hatékony felhasználásában, versenyképességük növelésében.
- A klasztert alkotó tagok együttműködésének, versenyképességének, árbevételének növelése.

A klaszter közvetlen célkitűzései:

- Az információs-technológiai szolgáltatásfejlesztések elérhetővé tétele a kkv szektor számára, az együttműködésben érintett piaci szereplők összefogása, összehangolt tevékenységek és szolgáltatások felépítése;
- a klaszterben résztvevő és/vagy társult vállalkozások innovációs teljesítményének és versenyképességének fokozása, hatékonyságuk növelése;
- a klaszter elő kívánja segíteni az alapító és a későbbi csatlakozó vállalkozások beszállítói készségének, képességének és lehetőségének a fejlesztését, a klaszteren belüli beszállítói válás folyamatát, továbbá cél megvalósítani és fenntartani a tagok között a partnerségen alapuló együttműködést az eltérő termékgyártók és piaci szereplők között;
- az új és a meglévő termékek, technológiák fejlesztése és továbbfejlesztése, valamint piaci bevezetése;
- az együttműködő szereplők támogatási abszorpciók képességének növelése.

A klaszter elsődleges célcsoportjai a hazai és külföldi vállalkozások (elsősorban KKV-k), illetve civil szervezetek, kormányzati szervek (pl. önkormányzatok).

1.6 A klasztertagok együttműködése

A klasztertagok közötti együttműködés előfeltétele a formai (jogi), pénzügyi és tartalmi keretek meghatározása.

A formai (jogi) keretek a klaszter alapító okiratában, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzatában bizonyos mértékig szabályozásra kerültek. Ugyanakkor, szükséges a formai keretek további szabályozása. Ennek előkészítése jelenleg folyamatban van.

A klasztertagok között csak akkor alakul ki megfelelő kooperáció, ha minden feladat, amelyben együttműködnek a tagok, megfelelő eredményt és bevételt hoz a klaszter minden egyes olyan tagjának, amely a kooperációban együttműködik egymással. A pénzügyi keretek csak kis mértékben kerültek szabályozásra és főleg a tagsági díjakra koncentrálnak. Itt további feladatok vannak még hátra, különösen pl. az árképzés, az egymás közötti elszámolás szabályozásának kialakítása terén.

Az együttműködés tartalmi keretei rögzítik, illetve mutatják meg, hogy a klaszter tagjai milyen tevékenységekben működnek együtt egymással. Az együttműködés tartalma számos tényező függvénye, pl.: a cégek által végzett tevékenységek közötti összhang (átfedés, illetve kiegészítés), a piaci környezet, a korábbi együttműködések során szerzett tapasztalatok, az egyes cégek ambíciói, egy közös stratégia megléte, stb.

A klaszter tagjai közötti együttműködés tartalma alapvetően az alábbiakra terjed ki:

- közös szolgáltatások;
- közös beruházások, fejlesztések;
- közös támogató tevékenységek.

A jelen tanulmány elsődleges célja

- azonosítani azokat a területeket, melyeken a tagok közös projekteket tudnak megvalósítani, azaz közös szolgáltatásokat nyújtanak, közös fejlesztéseket végeznek el,
- meghatározni azokat a támogató tevékenységeket, melyek segítik a tagokat a közös projektek generálásában, előkészítésében, illetve
- bemutatni a közös projektek generálása érdekében tett eddigi kezdeményezéseket.

Ennek érdekében áttekintésre kerülnek a piaci trendek, igények, értékelésre kerülnek a tagok eddigi tevékenységei, ismertetésre kerülnek az együttműködés lehetséges szakterületei, formái, eszközei, valamint az eddigi kezdeményezések.

2. Informatikai trendek, összefüggések

A piaci trendek előrejelzésit, a felmérések eredményét nem csak a klaszter, illetve az egyes tagok stratégiájának az elkészítésekor szükséges figyelembe venni, hanem – főként a stratégia elkészültéig – a piaci lehetőségek azonosítása érdekében is.

Az alábbiakban bemutatásra kerül néhány, az informatikai trendekre vonatkozó előrejelzés. Az áttekintés az interneten végzett szekunder kutatás alapján került összeállításra.

2.1 Nemzetközi kitekintés

Az informatika a 21. század olaja

A Bitport 2010-es cikke (2010.11.17) a Gartner nemzetközi kutatócég alelnökének egy ausztráliai konferencián elhangzott előadását ismerteti. Az alábbiakban a cikk – a jelen tanulmány szempontjából – leginkább releváns megállapításai kerülnek bemutatásra.

„Négy dolog fogja jelentősen befolyásolni az informatika üzletre gyakorolt hatását az elkövetkező években. A Gartner alelnöke szerint egyértelmű, hogy a 21. században az IT-nek akkora szerep jut a gazdaságban, mint az 1900-as években az olajnak.

A Gartner szerint a számítási felhő (cloud computing), a közösségi hálózatra épülő megoldások, az összefüggéseken alapuló rendszerek (context aware computing) illetve a különböző, direkt és indirekt információs forrásokból származó motívumok stratégiai szintű felhasználása (pattern based strategy) nemcsak külön-külön, de egymást erősítve is kifejtik hatásukat a vállalati eredményességre.

Számítási felhő: A számítási felhő átalakítja az egész informatikai piacot. Ez a koncepció teljesen más pénzügyi alapokra helyezi a szállítók és az ügyfelek kapcsolatát – mondta a Gartner alelnöke. Véleménye szerint a vertikális iparágakat is felforgató cloud computingnek olyan befolyásoló ereje lesz, amihez képest az internet zeneiparra gyakorolt hatása csak apróságnak tűnik.

Közösségi hálózat: A közösségi hálózatokon alapuló rendszereket és az azok mögött húzódó filozófiát (tehát nem feltétlenül magát a Facebookot, a Twittert, vagy éppen a LinkedIn-t) fokozatosan be fogják építeni a cégek saját struktúrájukba és a partnereikkel való együttműködési folyamatokba, ami az eredményesség jelentős növekedését vetíti előre.

Context aware computing: A kifejezés a környezeti tényezők összefüggéseit kihasználó új megoldásokat takarja. Ennek kiteljesedésében nagy szerep jut a vezetékek nélküli hálózatok és a hordozható, egyre nagyobb tudású eszközök (okostelefonok, táblagépek stb.) fokozatos elterjedésének is. Ez a fejlődés teszi lehetővé, hogy olyan programok és szolgáltatások készülhessenek, amelyek a különböző szöveges, képi, audio- és videotartalmakat mindig az adott szituációnak megfelelően tárja a felhasználó elé. Ide sorolhatók a már ma is működő, a fogyasztó tartózkodási helyét felismerő és ezt felhasználó alkalmazások. Ezekkel lényegesen könnyebb célba juttatni releváns tartalmat, és természetesen hirdetéseket, személyre szabott ajánlatokat is.

Felismerő minták: Az utolsó, de szintén érdekes trend az információáradatban felismert motívumok, ismétlődő példák kiaknázásra épülő stratégia. A pattern-based strategy segítségével a vállalatok

képesek adaptálódni a folyton változó gazdasági környezetre és ügyféligényekre. A Gartner szerint a fenti négy irányzat külön és együtt is komolyan át fogja formálni az informatika üzletmenetre gyakorolt hatását, beleértve az üzleti modelleket és a stratégiaalkotást is.”

Az informatika 7 legfontosabb trendje 2011-ben

A Figyelő 2011/01. száma áttekintést adott az informatika 7 legfontosabb trendjéről (a cikk a Bitport honlapján is közzétételre került), mely a nagy informatikai piackutató cégek 2010. végén közzétett, több évre szóló előrejelzései alapján készült. A cikk 7 markáns trendet vázol fel. A cikk leginkább releváns részei az alábbiakban kerülnek ismertetésre.

„1. Az új technológiák minden szinten összefonódnak: Az informatika elmúlt évtizedét a hálózatba kötött vállalati és webszerverek, valamint a helyhez kötött személyi számítógépek határozták meg. Az újfajta technológiák, például a vállalati mobil- és a felhő alapú megoldások az idén várhatóan elérik azt a szintet, amelynél már megkerülhetetlenné válhatnak. Ami a 2011-es évet megkülönbözteti az előzőektől, hogy az új IT technológiákat immár nem lehet egymástól különállóan kezelni, a megoldások minden szinten összefonódnak, egymástól elválaszthatatlanokká válnak.

2. A mobil eszközök végleg „lenyomják” a számítógépeket: Az IDC szerint 2011-ben is folytatódik a mobil számítástechnika robbanásszerű térnyerése a legkülönbébb eszközökön és alkalmazásokkal. Másfél éven belül a PC és noteszgép kategóriákba be nem sorolható, külső alkalmazásokat futtatni képes mobilkészülékek (okostelefonok, táblagépek) eladásai világszerte meghaladják majd a számítógépekéit. Sőt, e téren már nem is várható visszarendeződés a jövőben sem.

3. Kiéleződik a harc a mobil alkalmazások frontján: Az App Store által elindított, ám azóta minden nagy cég által követett webes alkalmazásboltok térnyerése megállíthatatlan. Amíg 2010-ben 10 milliárd darab szoftvert töltöttek le okos készülékeikre a felhasználók a világon, addig ez a szám az idén már 25 milliárdra szökik fel. Ennek következtében a mobil applikációkat (mobile apps) kínáló „ökoszisztémák” gyökeresen átalakítják a digitális tartalmak és szolgáltatások terjesztésének csatornáit is.

4. A táblagépek és okostelefonok a cégeknél is elterjednek: Az okostelefonok és a billentyűzet nélküli táblagépek (tabletek) megállíthatatlan terjedése a sokáig ellenálló vállalatokat is eléri. Az amerikai Gartner piacelemző cég szerint 2014-re már a szervezetek 90 százaléka támogatni fogja, hogy a személyes használatú mobilkészülékeken vállalati alkalmazásokat futtassanak.

5. Általánossá válnak a felhő alapú megoldások: Bár a szaksajtó már tavaly is a felhő alapú számítástechnikától (cloud computing), azaz a felhasználás arányában online igénybe vehető infrastruktúra-, platform- és szoftverszolgáltatásoktól volt hangos, ezen a téren is az idén várható az igazi felfutás. Az informatikai felhőszolgáltatások világszintű piaca a teljes IT iparágnál ötször gyorsabb mértékben, 30 százalékkal bővül 2011-ben, ahogy a vállalatok egyre több alkalmazásukat teszik át a nyilvános felhőkre. Eközben – mivel egyre több szállító kínál komplett megoldásokat – tovább erősödik a most még gyerekcipőben járó privát, azaz a nagyvállalatoknál házon belül kínált felhő megoldások piaca is. Az IDC szerint a szállítók számára az igazán nagy feladat az idén az lesz,

hogy milyen IT menedzsmentet tudnak kínálni az ügyfelek számára, amellyel mind a publikus, mind a privát felhőket, ezen felül pedig a hagyományos IT környezetüket is egységesen tudják kezelni.

6. A közösségi hálózatok a vállalatokat is meghódítják: A közösségi üzleti szoftverek az elmúlt 18 hónap alatt teret nyertek a vállalatok körében, és ez a trend az IDC szerint a következő években is meghatározó lesz. Ennek köszönhetően ez a részipiac 2014-ig évi átlagban 38 százalékos növekedés elé néz. A közösségi médiastratégia több lépcsőből áll: ki kell építeni a jelenlétet, oda kell figyelni a beszélgetésekre, illetve irányítani is kell azokat, s végül kétirányú interakciót is ki kell alakítani. Ezt jelenleg még a cégek munkatársainak kell elvégezniük. A Gartner szerint azonban 2015-ig megjelenhetnek az első közösségi „robotok”, és akkorra már a közösségi oldalakon folyó vállalati interakciók 10 százalékát ilyen intelligens szoftver-ügynökök automatizált módon kezelhetik majd.

7. Az internet beköltözik a televíziókba: A net tévé a következő években – a weben és a helyben tárolt tartalmak közötti határok összemosásával – nem csak teljesen átalakíthatja a tévénézési szokásainkat, de egyre inkább le fogja törni a hagyományos televíziós csatornák dominanciáját és hirdetési bevételeit. Az Egyesült Államokban már most többet interneteznek, mint tévénéznek, de még többen vannak, akik ezeket egyszerre csinálják.”

Információtechnológiai trendek 2012-ben

2011. végén (2011.10.21) a Gazdasági Tükörcép Magazin áttekintést adott a 2011-es információtechnológiai jóslatok teljesítéséről, valamint a 2012-ben várható trendekről. A cikk releváns részei, megállapításai az alábbiak.

„A noteszgépek (laptopok) hamarosan felváltják a hagyományos asztali gépeket.”

„Felfigyelhettünk az elmúlt években az Apple óriási előretörésére, a kézisámítógépek, okostelefonok viharos térnyerésére.” ... „Innen (is) adódik, hogy a 2012-es trendek közül az egyik legjellemzőbb az okostelefonok még hangsúlyosabb jelenléte az informatika és a kommunikáció világában. Annál is inkább, mivel időközben megjelentek az erre a platformra fejlesztett üzleti célú alkalmazások, amelyeknek különösen a mobilitást igénylő vállalkozások - jellemzően a kis- és közepes vállalkozások - vehetik leginkább hasznát.”

„A cloud-alapú informatikai infrastruktúra a tavalyi-tavalyelőtti trendelemzések központi témája volt. Jogos lehet a kérdés: vajon a 2012-es évben marad-e a "felhő" meghatározó fejlődési irány, vagy sem? Elemzők szerint igen, azzal a kiegészítéssel, hogy a különféle cloud megoldások mobil platformon, például az idézett iPhone-on is egyre inkább elterjednek. Az Apple éppen ezért igyekszik minél jobban beleszokolni a köztudatba iCloud nevezetű termékét, és hasonló irányban nyomul a Google is a Music-kal, valamint az Amazon cég CloudPlayer nevű megoldásával. Mindhárom termék az online szórakoztatás eszköze, ami egyúttal arra utal, hogy a cloud immár a szabadidős elfoglaltságok terén is meghatározó tényezővé válik a közeli jövőben.”

Megkockáztatjuk, hogy a jövő év a netbookok (azaz szerényebb képességű, kifejezetten internetezésre tervezett laptopok) piacán is újdonságokat hozhat, még ha áttörést nem is.

A táblagépek elsősorban teljes értékű számítógépként, de úgynevezett vékony kliensként (tehát egy másik számítógép megjelenítőjeként vagy "termináljaként") is használhatók, főleg mobil területeken. Egy hazai fejlesztésű példa erre a Magyar Telekom és partnerei által fejlesztett e-Brosura nevű termék, amely az orvoslátogatók munkáját hivatott megkönnyíteni.

A Gartner például néhány hosszabb távú előrejelzést adott ki tavaly. Érdekes megállapításuk például, hogy 2012-re a vállalkozások 20%-ának már nem lesz saját IT eszközkészlete. Az önálló hardverpark felszámolása irányában hat többek között a virtualizáció, a felhő-alapú szolgáltatások elterjedése, valamint a szerverparkok és adatközpontok stb. egyre növekvő népszerűsége. Ugyancsak 20%-ra teszi a Gartner az India-központú cloud-alapú szolgáltatások részarányát 2012-ben. India már korábban is a szoftverfejlesztők paradicsoma volt. Végezetül a Facebook dominanciáját jósolja a Gartner a szociális hálók piacán - más piacelemzők véleményével egybehangzóan. A korábban oly népszerű Twitter és társai számára a specializálódás jelenti a jövőt, azonban számukra is a Facebook fogja jelenteni a közös nevezőt."

IT forgalomra vonatkozó előrejelzések

A Gartner a világ 2012-es informatikai költségeiről szóló prognózisa szerint 2012-ben 3,7 százalékkal többet költenek világszerte informatikára, mint az előző évben.

A Gartner közleménye megjegyzi: „a módosított előrejelzés alapján 2012-ben a korábban vártnál lassabb mértékben bővül valamennyi szegmens, így a hardver, az üzleti szoftver, az IT szolgáltatás és a telekommunikációs eszköz piac is. A piacelemző cég szerint a legerősebb, 6,9 százalékos növekedés a távközlési berendezések eladása terén várható, míg a vállalati szoftverek piaca várhatóan 6,4 százalékkal növekszik."

	2011 Költség	2011 Növ. (%)	2012 Költség	2012 Növ. (%)
Hardver	404	7,6	424	5,1
Vállalati szoftver	268	9,6	285	6,4
IT szolgáltatások	848	6,9	874	3,1
Távközlési eszközök	444	7,7	475	6,9
Távközlési szolgáltatások	1,701	6,1	1,74	2,3
IT összesen	3,664	6,9	3,798	3,7

2. sz. táblázat Előrejelzés 2012-re: világszintű IT költségek billió dollárban

(forrás: Gartner)

Cisco Connected World Report

A Cisco honlapja szerint a Cisco nemzetközi felmérést készítettett annak érdekében, hogy pontosabb képet kapjon azokról a kihívásokról, amelyekkel a cégek a munkavállalói és üzleti elvárásoknak való megfelelés érdekében végzett munkájuk során szembesülnek.

A felmérést az InsightExpress nevű amerikai piackutató cég végezte. A felmérés két területen zajlott: egyrészt a munkavállalók, másrészt az informatikai szakemberek véleményét igyekezett

feltérképezni. A felmérés mindkét részterületen 100-100 válaszadó bevonásával készült 13 országban, ami összesen 2600 megkérdezettet jelent.

„A kutatás az adatközpontokkal, a virtualizációval és a számítási felhővel kapcsolatos tendenciákra hívja fel a figyelmet, elsősorban az egyre inkább mobil és több helyszínen dolgozó munkaerő informatikai igényeinek kiszolgálása szempontjából.

A kutatás novemberben megjelent első fejezete szerint a munkavállalók azt várják el, hogy bármilyen mobil eszközről, bárhol és bármikor hozzáférhessenek a vállalati adatokhoz. A második fejezet pedig arra világított rá, hogy jelentős szakadék mutatkozik a munkavállalók információ iránti igénye, az informatikai szabályok és a munkavállalók szabályismerete között. A kutatás harmadik része azzal foglalkozik, hogy az informatikai vezetők miként fejlesztik az adatközpontokat, hogyan használják ki az új technológiákban rejlő lehetőségeket, és miképpen próbálnak alkalmazkodni az olyan tendenciákhoz, mint a közösségi hálók, az eszközök számának ugrásszerű növekedése, a videó szolgáltatások és az egyre mobilabbá váló munkaerő.

A 13 országra (Ausztília, Brazília, Egyesült Államok, Egyesült Királyság, Franciaország, India, Japán, Kína, Mexikó, Németország, Olaszország, Oroszország és Spanyolország) kiterjedő felmérésben az informatikai szakemberek 52 százaléka nyilatkozott úgy, hogy már használnak vagy éppen terveznek használni valamilyen felhőmegoldást, de ennél még magasabb az arány Brazíliában (70%), Kínában (69%) és Indiában (76%). A megkérdezettek a következőket tartják az elkövetkező három év legfontosabb adatközponti prioritásainak: az üzleti alkalmazások dinamikusabb és gyorsabb rendszerbe állítása (33%), az igényeknek és a kapacitásnak jobban megfelelő erőforrás-kezelés (31%), hibatűrőbb adatközpontok (19%), valamint alacsonyabb energia- és hűtési költségek (17%).”

2.2 Maslow piramis az informatikában

Rónai Balázs az informatikai szolgáltatások egymásra épülését illusztrálendő meghatározta az informatikai Maslow piramist.

Az általa meghatározott Maslow piramis elemei (alulról felfelé):

1. **„Hardver és hálózat”:** Azt az alap tételt nem kell túlragozni, hogy amíg a cégben nincs számítógép, addig nincs értelme felhasználói igények megvalósításáról beszélni. Ha már van gép, akkor jön csak a képbe, hogy ezt magammal is tudjam vinni (notebook), vagy a zsebemben is legyen egy (okostelefon, tablet). Ha pedig több gép van a cégben, akkor lesz csak probléma a hálózatban működés, a több telephely összekötése, az otthonról való munkavégzés, vagy a bárhol való belépés lehetősége.
2. **Egyéni hatékonyság:** Ha van gépünk/gépeink, akkor először az egyén munkájának támogatását fogja szolgálni. (Kapjon ő is egy gépet, hogy ő is meg tudja csinálni.) Ide tartozik az összes Office funkció (szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentáció készítés), de ide tartozik az is, hogy az internetről információkat tudjon keresni. De ez az is, amikor emberünk már valahogy, de levelet tud küldeni, vagy fogadni az ügyfelekkel.

3. **Céges rendszerek:** A következő szint az, amikor a szervezet egyes egységei, és azoknak is egyes funkciói kapnak informatikai támogatást. Mondjuk a pénzügy kap egy könyvelő programot, a sales egy ügyfél nyilvántartó rendszert, vagy a bankfiókok egy olyan frontend rendszert, amin keresztül az ügyfelek egy adott típusú körét (mondjuk a magánszemélyeket, a vállalkozókat, vagy a kiemelt ügyfeleket) kezelni tudják. Én ide sorolom a központi adat és dokumentum tárolás (fájlkönyvtár) megjelenő igényét, vagy a cégen belüli levelezés megjelenését is. Itt a hatékonyság igénye túllépte az egyén szintjét, de nem fedi le se az egész szervezetet, se egy teljes folyamatot.
4. **Csoportos hatékonyság:** Egy idő után a “meg tudjam csinálni” igényét átveszi a “hatékonyan tudjam megcsinálni” igény. Ez egy minőségi változás az eddigi mennyiségi változások után. Ha ennek az igénynek akarunk megfelelni, akkor az eszköz használat önmagában már nem hoz érezhető javulást (sőt). Itt az eszközök mellé a használat módján is változtatni kell. Itt jelenik meg az igény csoportmunka-, feladatkezelő-, projektkezelő-, valódi dokumentum kezelő-, vagy fejlettebb kommunikációs eszközök (messenger, videókonferencia, mobil eszközök) megoldások használatára. Ezek az eszközök nem csak a működést, hanem a fejlődést is támogatják a szervezetben. Azt, hogy a szervezet reagáljon a változásokra, és eszközöket kapjon az ad-hoc feladatok gyors lekezelésére is.
5. **Automatizálás:** A céges rendszerek összekötése, az ismétlődő lépések és a “kitaposott” folyamatok automatizálása az, amely az igények következő szintjét jelentik. Ez sarkítva nem szól másról, mint arról, hogy a vállalat tevékenységeit eltoljuk abba az irányba, hogy a gondolkodás nélkül is megoldható feladatokat gondolkodás nélkül is meg tudjuk oldani, és a munkatársak a kreativitást is igénylő dolgokkal foglalkozhassanak. (Ami persze lehet az is, hogy mit lehetne automatizálni még). Ezen a szinten jelennek meg a workflow rendszerek, middleware eszközök, amelyek a korábbi szigetszerűen működő rendszereket összekötik egymással, a folyamatokkal és a bennük résztvevő emberekkel is.
6. **Reagáló képesség:** Ha az előző pontban vázolt optimalizált működés már megtámogatásra került informatikai eszközökkel, akkor előtérbe fog kerülni az életnek (az üzleti környezetnek) az a sajátossága, miszerint időnként váratlan változások álnak elő, amelyekre reagálnunk kell. (Mondjuk jön egy gazdasági válság...) Ekkor arra van szükség, hogy a) elemezni, észlelni tudjuk a trendeket a piacon és a szervezetben egyaránt, észleljük a lehetőségeket, veszélyeket, a szűk keresztmetszeteket b) az informatikai rendszereink képesek legyenek gyorsan átállni a kívánt új működési módra.”

A szerző megjegyzései a piramissal kapcsolatban:

- „Maslow a szükséglet piramisát két részre szedi, és azt mondja, hogy a **piramis alja a hiányról, a teteje pedig a növekedésről szól.**
- Így van ez a mi esetünkben is. A hardver és hálózat, az egyéni hatékonyság, a céges rendszerek iránti szükségletek azok hiányából fakadnak. A csoportos hatékonyság, automatizálás és a reagáló képesség iránti igények viszont a növekedési szükségletek közé tartoznak.”

A szerző két alap dologra hívja még fel a figyelmet:

- „A természetben és az üzletben, ami nem növekszik, nem fejlődik, az pusztulásnak indul.
- A piramisban az egyes szintek egymásra épülnek. Nem lehet egy szintet megépíteni anélkül, hogy az alatta lévő szint meg ne épült volna.”

3. Hazai piaci helyzetelemzés

3.1 Általános gazdasági környezet áttekintése

A gazdaságnak nincs olyan szegmense, amelyik ne szenvedne a belső vagy a külső kereslet gyengeségétől. Az elmúlt negyedév (2012. I. negyedéve) GDP-statisztika -1,2 százalékos mutatója után gazdasági elemzések szerint a II. negyedév is csökkenést mutat. Ez a visszaesés alapvetően minden egyes szektort érint, így az informatikai szektorra is hatással van.

A gazdasági recesszió mindenképpen hatással van a klaszter teljesítményére és növekedési lehetőségeire. A mai gazdasági körülmények között csak úgy lehet fennmaradni és növekedést elérni, ha új technológiát, hatékony munkavégzést és költségcsökkentést tudunk biztosítani az megrendelőknek és vevőknek.

3.2 Informatikai piac áttekintése

A nemzetközi trendek bizonyos mértékig Magyarországon is jellemzőek, és kisebb-nagyobb késéssel Magyarországra is begyűrűznek. A hazai informatikai piacra vonatkozóan is számos felmérés, elemzés, illetve a fejlesztésekre vonatkozóan számos stratégia készült.

Az informatikai piacot tekintve az elmúlt éveket a kivárás éveiként említik. Talán jól jellemzik a közelmúlt és a jelen történéseit, a közeljövő lehetőségeit az alábbi tanulmány és felmérés megállapításai.

Magyar Európai Üzleti Tanács 2012-es ország jelentése

Magyar Európai Üzleti Tanács legfrissebb ország jelentésének az infokommunikációs szektorra vonatkozó fejezete alapján készített cikket a Bitport. A cikk leginkább releváns részei az alábbiakban kerülnek ismertetésre.

„Miközben nyilvánvaló, hogy az ország gazdasági sikere az informatikai rendszerektől, a széles sávú hálózatok minőségétől is nagymértékben függ, a téma kormányzati szinten nem kap kellő figyelmet”. ....”Pedig az IT segítségével jelentősen egyszerűsítható a közigazgatás, az államigazgatás, gyorsítható a döntéshozatal, átláthatóvá, ellenőrizhetővé, és visszakereshetővé válnak a folyamatok.”

„A dokumentum szerint csupán az e-ügyintézés terén történt eddig érdemi előrelépés. Pedig a másfél-két éve meghirdetett Digitális Megújulás Cselekvési Terv a HEBC-tagok szerint jól határozza meg, hogy az egyes részterületeken milyen átalakítások és fejlesztések szükségesek. A kormányzaton belül azonban megszűnt a terület egységes képviselője az informatikáért felelős államtitkárság felszámolásával, így a terv megvalósítása azóta lelassult, országos szintű informatikai infrastrukturális beruházások maradnak el.”

„További kritikaként megfogalmazódott, hogy miközben jelentős uniós források is támogatják az infokommunikációs (ICT) területet, ezeket azonban Magyarország nem aknázza ki kellőképpen. Nem haladunk kellő ütemben a technológia változásával sem. Már nem az információhoz való hozzáférés megléte a kérdés, hanem az előnyök, amelyekre ezáltal lehet szert tenni. Magyarországon, ez sajnos még távoli jövő, mert a digitális írástudás is rendkívül gyenge lábakon áll – fogalmaz a dokumentum.”

K&H kkv bizalmi index kutatás adatai

A K&H és a GfK 2004 óta készíti el a K&H kkv bizalmi index kutatást. A mikro-, kis- és középvállalkozások körében végzett, országosan reprezentatív felmérés célja a magyarországi székhelyű, 2 milliárd forint éves árbevétel alatti társaságok következő egy évre vonatkozó várakozásainak megismerése.

A felmérés a klaszter szempontjából is releváns, mivel a klaszter által alapvetően megcélzott célcsoportra terjed ki.

„A 700 hazai kkv vezető megkérdezésén alapuló felmérés eredménye szerint kis mértékben emelkedett a vállalkozások beruházási hajlandósága. Ezzel együtt az elmúlt évekhez képest minden beruházási cél esetében közel felére csökkent a fejlesztésben gondolkodó vállalkozások aránya.

A beruházási szándék szempontjából továbbra is az informatikai fejlesztések állnak az első helyen, hiszen a vállalkozások mintegy 30 százaléka tervez ilyen jellegű beruházást.

Az egyes szektorok esetében jelentős eltérések figyelhetők meg, mind a beruházást tervező vállalkozások arányát, mind a célokat tekintve. Jelenleg a legkisebb beruházási hajlandóság az ipari cégeknél figyelhető meg (59 százalék), míg az agrárcégek között legmagasabb a fejlesztésben gondolkodó vállalkozások aránya (73 százalék). Mindkét szektor esetében elmondható azonban, hogy a gépek, berendezések korszerűsítése a fő beruházási cél, szemben a kereskedelmi és a szolgáltató vállalkozásokkal, ahol az informatikai fejlesztéseket jelölték meg leggyakoribb beruházási célként.

Nemcsak a tevékenység, de a cég mérete is erősen befolyásolja a beruházási szándékot: míg a mikro-vállalkozásoknál csupán 53 százalék, addig a kisvállalkozások esetében 68 százalék, a középvállalkozások pedig 85 százalék az idén beruházást tervező cégek aránya.”

4. A Klasztertagok tevékenységének elemzése

A klasztertagok által végzett tevékenységek áttekintése alapján megállapítható, hogy

- azok széles palettát fednek le, és összességében jelentős mennyiségű tudás van a klaszter tagok birtokában;
- elsősorban az informatikához (és a kereskedelemhez) kapcsolódnak, és az informatika szinte minden alapvető ágát érintik;
- jelentős átfedés található közöttük, de
- megtalálható a specializáció, illetve a speciális tudás is, mely kifejezett erőssége lehet a klaszternek.

A cégek által végzett tevékenységeket az átláthatóság, illetve az elemzések elvégzése érdekében célszerű csoportosítani. Az egyes tevékenység csoportok, illetve az alattuk értett tevékenységek az alábbiak:

1. IT kereskedelem

- informatikai termékek kereskedelme (hardverek, szoftverek, kiegészítők, kellékanyagok, stb.).

2. Rendszerszolgáltatás

- informatikai rendszerek, hálózatok kialakítása, felügyelete; szerverek felügyelete,
- portál üzemeltetés.

3. Szoftverkészítés

- egyedi szoftverek, alkalmazások készítése.

4. Irodai és informatikai eszközök javítása

5. IT tanácsadás

6. Honlap készítés

7. Tanácsadás

- nem informatikai tanácsadás.

8. Kereskedelem

- nem informatikai termékekhez kapcsolódó kereskedelem.

9. Speciális szolgáltatások

- a cégek által nyújtott, az előbbi tevékenység csoportokba sorolható szolgáltatások.

A tevékenységek részletes elemzése alapján megállapítható, hogy vannak a klaszter tagjai által végzett domináns, jellemző, illetve speciális tevékenységek, szolgáltatások.

Domináns szolgáltatások

A klaszter tagjai által végzett jellemző szolgáltatások az alábbiak:

- egyedi szoftverek fejlesztése (9 cég esetén fordul elő),
- rendszer szolgáltatások (8),
- honlap fejlesztés (6),
- IT kereskedelem (6).

Jellemző szolgáltatások

Köztesnek tekinthetők az alábbi tevékenységek, szolgáltatások:

- IT tanácsadás,
- Irodai és informatikai eszközök javítása,
- nem IT tanácsadás.

A nem IT tanácsadáson belül fontos kiemelni a pályázati tanácsadást, valamint az európai uniós forrásból támogatott projektek menedzselését. A klaszterben két jelentős projektmenedzsmen és pályázatiírói tapasztalattal rendelkező tanácsadó cég is található, akik az informatikai szakmai tudás menedzselésével a Klaszter eredményeinek növelését segíthetik a közös projektek kialakításában és azok menedzselésében való részvételükkel.

Speciális szolgáltatások

A klasztertagok által nyújtott – a klaszter tagok tevékenységét tekintve - speciális szolgáltatások az alábbiak:

- térinformatikai fejlesztések,
- turisztikai fejlesztések
  - o virtuális túrák kreatív és technikai megvalósítása, panorámafotózás,
  - o mobil kommunikáción alapuló turisztikai szolgáltatások,
- ügyviteli szoftverek fejlesztése,
- számítógépes tanfolyamok és oktatások szervezése és végzése,
- banktechnikai eszközök karbantartása,
- magánorvosi, üzemorvosi informatikai rendszerfejlesztés,
- webáruház fejlesztés,
- weblapok akadálymentesítése,
- digitális multimédia szolgáltatások,
- piackutatás,
- nyomtatópatronok töltése.

A klaszterek összetétele esetén általában két hatást szoktak kell figyelembe venni. Egyrészt azt, hogy minél heterogénebb összetételű a klaszter (minél nagyobb a személyiség-, a vélemény-, a képesség- vagy a gondolkodásbeli különbözőség a klasztertagok között) annál nagyobb a valószínűsége az eredményes működésnek. Másrészt azonban kutatási eredmények arra utalnak, hogy minél kevésbé találnak hasonló tulajdonságokat egymásban a csoport tagjai, annál nagyobb lesz a fluktuáció, illetve a klaszteren belüli konfliktusok száma.

A klaszter tagok tevékenységének elemzése alapján megállapítható, hogy annak összetétele egészségesnek tekinthető.

5. Együttműködési lehetőségek áttekintése

A klaszter alapításának célja és lényege, hogy a cégek működjenek együtt, közösen lépjenek fel. Az együttműködés eredményeképpen olyan ötletek és megoldások születhetnek, amelyek egyénileg nem, vagy csak sokkal kisebb valószínűséggel jöhetnének létre.

Az alábbiakban áttekintjük, hogy a klaszter tagjai milyen területeken, módon és formában működhetnek együtt, illetve ezek közül melyek azok, amik a projekt megvalósítása során, illetve középtávon is relevánsak.

5.1 Az együttműködések lehetséges formái

Az együttműködés területe

A klaszter tagjai az alábbi területeken működhetnek együtt:

- Közös szolgáltatások nyújtása, kialakítása;
- Közös beruházások, fejlesztések végzése;
- Közös támogató tevékenységek kialakítása.

Közös szolgáltatások: a tagok egy csoportja (vagy a klaszter egésze) együttesen nyújthat bizonyos szolgáltatásokat a megbízók felé (pl. konzorciumi vagy fővállalkozói - alvállalkozói szerződés keretében).

Közös beruházások, fejlesztések: a tagok (vagy azok egy csoportja) közös beruházásokat, illetve fejlesztéseket hajthatnak végre. Ilyen beruházás lehet pl. egy közös iroda kialakítása (megvétele), közösen használt eszközök beszerzése. A közös fejlesztések keretében pl. új termékek, szolgáltatások kerülhetnek kifejlesztésre. A közös beruházások, közös fejlesztések elvégzése az együttműködés magasabb szintjének tekinthetők.

Közös támogató tevékenységek: a közös támogató tevékenységek alapvető célja elősegíteni a klaszter tagjainak együttműködését, illetve eredményességét (pl. az információk megosztása, lehetőség figyelő, help desk, értékesítés, stb.).

Az együttműködés iránya

A tagok közötti együttműködés lehet

- befelé irányuló, illetve
- kifelé irányuló.

A befelé irányuló együttműködés keretében a tagok egymásnak, illetve a klaszter számára nyújtanak szolgáltatásokat, végeznek fejlesztéseket, beruházásokat. Tipikusan ebbe a kategóriába tartoznak a közös támogató tevékenységek is.

A kifelé irányuló együttműködés keretében a tagok együttesen végeznek szolgáltatásokat, fejlesztéseket más, a klaszter szempontjából külső cégek számára.

Az együttműködés köre

Az együttműködés az abban részt vevő cégek száma alapján lehet:

- szűk körű, illetve
- széles körű.

A szűk körű együttműködés csak néhány tagot érint, míg a széles körű együttműködés a klaszter több – sőt akár minden egyes - tagját érinti.

5.2 Klasztertagok közötti korábbi együttműködések áttekintése

A klaszter tagjai között bizonyos fokú együttműködés már a klaszter alapítása előtt is kialakult. A korábbi együttműködés szempontjából a klaszteren belül „együttműködési csoportok” azonosíthatók. Vannak olyan cégek, melyek több csoportban is érintettek, vannak olyanok melyek csak egy csoportban, és vannak olyanok, melyek egyik csoportba sem tartoznak (azaz korábban nem volt érdemi együttműködésük a klaszter többi tagjával).

Az eddigi együttműködések alapján az alábbi csoportok érdemelnek említést:

1. sz. csoport

A csoportba tartozó cégek között a tudásbázis közös használata sikeres és eredményes projekteket hívott életre.

A csoport tagjai:

- Albacomp
- Projen
- Softlab
- Computer Ress
- Ensoma

2. sz. csoport

Az együttműködés alapvetően a pályázati tanácsadás és projekt menedzsment területén alakult ki.

A csoport tagjai:

- Tiszavölgy Innovációs Kft.
- Prochem Consulting Bt.

3. sz. csoport

A csoport tagjai között az együttműködés alapvetően szintén a pályázati tanácsadás és projekt menedzsment területén alakult ki.

A csoport tagjai:

- Central European Consulting

- Node HQ
- Clean Data

4. sz. csoport

A csoport tagjai között az együttműködés alapvetően az informatikai fejlesztések terén alakult ki.

A csoport tagjai:

- Tiszavölgy
- Nógrád Szezám

A fentiek alapján megállapítható, hogy a klasztertagok között már eddig is voltak bizonyos mértékű együttműködések, azok azonban általánosságban szigetszerűek voltak és 2-4 cégre terjedtek ki. Az együttműködés célja és formája is változó, de általában maximum a közös fejlesztés szintjéig jutott el.

5.3 Releváns középtávú együttműködési lehetőségek, célok

A jelen fejezet áttekintést ad arról, hogy a középtávon milyen együttműködés látszik relevánsnak, illetve tűzhető ki célul a klaszter tagjai között. Az áttekintés az előző fejezetben bemutatott kategóriák szerint történik. Az itt felvázolt lehetőségek, célok nem tekinthetők „véglegesnek”, a projekt megvalósítása során tovább változhatnak, finomodhatnak.

Az együttműködés területe

Az együttműködés a fentiekben bemutatott területek mindegyikére kiterjedhet, igaz a közös beruházások esetén jelenleg csak a kisebb összegű beruházások tűnnek reálisnak (pl. kisebb eszközök beszerzése).

Közös szolgáltatások

A tagok egyik lehetséges kitörési pontja a közös szolgáltatások nyújtása, illetve kialakítása.

A közös szolgáltatások nyújtása esetén elsősorban a domináns és a jellemző szolgáltatások relevánsak, tekintettel arra, hogy így a tagok nagyobb megbízásokat tudnak elvállalni, illetve fel tudják oldani az esetleges átmeneti kapacitás hiányukat.

Ugyanakkor, a tagok széles tevékenységi köre lehetővé teszi, hogy az együttműködés révén – kiegészítve egymás tevékenységét - komplexebb szolgáltatást nyújtsanak. A komplex szolgáltatások körének meghatározása, kialakítása a továbbiakban elvégzendő feladat.

A tevékenységek elemzése alapján a közös szolgáltatások nyújtása, kialakítása elsősorban az alábbi területeken tűnik megvalósíthatónak:

- honlap fejlesztés,
- IT tanácsadás,
- nem IT tanácsadás,
- számítástechnikai rendszerek kifejlesztése, beüzemeltetése és karbantartása különös tekintettel a B2B szolgáltatásokra, virtuális megoldásokra és felhő számításra (cloud computing),
- informatikai rendszerrel támogatott projektmenedzsment szolgáltatások nyújtása,
- a kis- és középvállalkozások informatikai háttérfejlesztése, K+F+I,
- az elektronikus kereskedelem,
- informatikai biztonságtechnika.

Közös fejlesztések végzése

A tagok lehetséges kitörési pontja a közös fejlesztések elvégzése, közös termékek kifejlesztése, ami egyben a fejlődést is biztosíthatja a klaszter és tagjai számára, és hozzájárulhat az innovatív klaszter állapot eléréséhez. A közös fejlesztéshez jó alapot szolgáltatathat, hogy a klaszter számos tagja végzi egyedi szoftver fejlesztését.

A meglévő kompetenciák felmérése és a megbeszélések alapján klaszter számára az alábbi területek lehetnek relevánsak (és tűzhetők ki célul) a termék- és szolgáltatásfejlesztéseket illetően:

- térinformatikai fejlesztések,
- mobil alkalmazások fejlesztése,
- piackutatás és –elemzés, üzleti stratégiát készítése,
- gyógyszeripari fejlesztések.

A további tagok azonosításakor, bevonásakor szempont lehet az is, hogy a felmerült lehetőségek, célok közül melyeket fednek le.

Közös támogató tevékenységek kialakítása

A jelen projekt egyik legnagyobb jelentősége az, hogy lehetővé teszi – a projektgenerálást és előkészítést is elősegítő - közös támogató tevékenységek kialakítását, beindítását.

Támogató tevékenységek lehetséges köre kiterjedhet az alábbiakra (a teljesség igénye nélkül):

- közös stratégia kialakítása
- közös megjelenés, fellépés
  - o közös honlap üzemeltetése
- csoportmunka támogatása
  - o kollaborációs platform kialakítása
  - o közös help desk üzemeltetése
  - o közös telefonos ügyfélszolgálat nyújtása

- projektgenerálás, projekt előkészítés
  - o lehetőség figyelő üzemeltetése
  - o üzletember találkozók szervezése
  - o közös értékesítés (pl. hírlevél)
- fejlesztés, tapasztalatcsere segítése
  - o benchmarking klub üzemeltetése
  - o konferenciaszervezés
  - o oktatás, képzés.

Az együttműködés iránya

Befelé irányuló tevékenységek

A tagok tevékenységének áttekintése alapján több olyan terület is azonosítható, melyen a tagok potenciálisan szolgáltatást tudnak nyújtani egymás számára. A belső szolgáltatások vélhetően szűk körű együttműködés keretében valósulnak meg.

Tekintettel a cégek méretére, elsősorban a kisebb értékű szolgáltatások kerülhetnek előtérbe, azonban ez is megfelelő alkalmat nyújthat a cégek számára egymás alaposabb megismerésére, a közös munka kialakítására.

A fentiek alapján a klaszter tagjai közötti lehetséges főbb, befelé irányuló tevékenységek az alábbiak:

- informatikai és irodai eszközök beszerzése, karbantartása, javítása,
- pályázati tanácsadás,
- nyomtatópatronok töltése, cseréje,
- honlap készítés,
- közös beszerzések (kereskedelemmel foglalkozó tagok esetén).

Kifelé irányuló tevékenységek

Tekintettel a cégek méretére és tevékenységi körére, a klaszter tagjai által végzett tevékenységek (szolgáltatások) vélhetően főként kifelé irányulóak lesznek. E téren egyelőre várhatóan szintén inkább a szűk körű együttműködések jönnek, jöttek szóba, partneri vagy fővállalkozói - alvállalkozói formában.

6. Piaci lehetőségek feltárása, azonosítása, figyelése

Magyarországon jelenleg a piaci lehetőségek jelentős része az Európai Unió forrásokhoz kapcsolódik, ugyanis fejlesztésekre jelentősebb források csak ennek keretében állnak rendelkezésre. A nyújtandó szolgáltatások körét alapvetően meghatározza, hogy ezekből a forrásokból milyen fejlesztések támogathatók.

Természetesen, vannak olyan fejlesztések, megbízások is, melyek nem Európai Unió támogatásból valósulnak meg. Részben azért, mert a megbízó nem pályázhatott vagy nem nyert támogatást, részben pedig mert ez a tevékenység nem szerepel a támogatott tevékenységek között. Ide sorolhatók az egyedi fejlesztések iránti igények is.

A megbízásokhoz alapvetően kétféle módon lehet hozzájutni: közbeszerzés, illetve meghívásos eljárás révén (ebben az esetben – a finanszírozás jellegétől, a megbízás becsült összegétől, az „ajánlatkérő” belső eljárásrendjétől függően – egy vagy több cég kerül meghívásra).

A piaci igények, lehetőségek feltárása a beszerzés lehetőségek figyelését, a potenciális megbízókkal való megbeszélések szervezését, a velük való aktív kapcsolattartást teszi szükségessé.

Az alábbiakban áttekintésre kerül a beszerzési lehetőségek figyelése, az Európai Unió pályázati lehetőségek köre, a klaszter tagok által feltárt lehetőségek köre, valamint érintésre kerülnek a külföldi piaci lehetőségek.

6.1 Beszerzési lehetőségek figyelése

A megbízásokat alapvetően kétféle módon tudják elnyerni a tagok:

- Közbeszerzési eljárások keretében,
- Meghívásos eljárások révén.

A közbeszerzési eljárások keretében számos informatikai feladat kerül meghirdetésre. A közbeszerzési eljárások értékhatárától függően a meghirdetett eljárások összege (szolgáltatás, illetve eszközbeszerzés esetén) minimum 25 millió Ft. A tagok közül – mérete és referenciái miatt - elsősorban az Albacomp RI Kft. számára lehetnek relevánsak a közbeszerzési eljárások. A cég rendszeresen indul is az eljárásokon. Jövőbeni lehetőség lehet a kisebb cégek számára alvállalkozóként becsatlakozni az Albacomp RI mellé.

A meghívásos eljárások körébe alapvetően a nem közbeszerzési eljárás keretében elnyerhető megbízások sorolhatók. Ezek jellemzően a – privát – cégek által kiírt lehetőségek, illetve nagyobb cégek által elnyert megbízásokban alvállalkozóként történő bedolgozás lehetősége. Ezen megbízások elnyerésénél jellemzően a korábbi közös munkák, jó munkakapcsolat is domináns. Ez természetesen a tagok aktív szerepét, a piaci igények feltárását igényli (szemben a közbeszerzési eljárásokkal, ahol az aktivitás leginkább a közbeszerzési értesítő rendszeres figyelésében nyilvánul meg).

A meghívásos eljárások körébe sorolhatók még a kisebb értékű közbeszerzési eljárások keretében megvalósított beszerzések (szolgáltatás és eszközbeszerzés esetén jelenleg 25 millió Ft értékhatárt el nem érő beszerzések) is, valamint a közsféra által indított, közbeszerzési értékhatár alatti (jelenleg 8 millió Ft) beszerzések, melyek nem hirdetmény közzétételével indulnak és melyek során az ajánlatkérőnek legalább három kompetens céget kell meghívnia. Az ajánlatkérők ilyenkor valószínűsíthetően azokat a cégeket versenyeztetik meg, akikkel a korábbiakban ők vagy az ismeretségükbe tartozó szervezetek jó tapasztalatokat szereztek.

A közbeszerzési eljárások felhívását az Albacomp rendszeresen figyeli, így azok figyelése a klaszteren belül kevésbé releváns. A lehetőség figyelő kialakítása esetén külön igényként nem merült a közbeszerzési felhívások figyelésére.

Ugyanakkor, a lehetőség figyelőbe érdemes beépíteni, hogy a tagok értesüljenek a kisebb értékű megbízási lehetőségekről, valamint a többiek által elnyert projektekben jelentkező alvállalkozói lehetőségekről.

A beszerzéseket tekintetében a lehetőség figyelő kialakítását, üzemeltetését a fentiek figyelembe vételével célszerű végezni.

6.2 Releváns pályázati források feltérképezése

A pályázati lehetőségek feltérképezése többféle módon is releváns a tagok számára. Egyrészt saját maguk – vagy ahol lehetőség van rá több tag közösen, vagy a klaszter egésze - is tudnak pályázni és támogatást nyerni bizonyos együttműködéseikre, fejlesztéseikre. Másrészt a pályázati lehetőségeket tudják ajánlani az ügyfelek számára, aminek a megvalósításában adott esetben (nyertességük esetén) maguk is részt tudnak venni, így generálva piacot a saját maguk számára.

A pályázatokhoz kapcsolódó piaci lehetőségek több szinten is jelentkezhetnek: előkészítésben (pl. pályázatírás) vagy megvalósításban történő közreműködés. A megbízás elnyerése a korábban említett módon történhet (közbizszerzés eljárás keretében vagy meghívásos eljárás keretében).

Az alábbiakban - teljesség igénye nélkül – bemutatásra kerül néhány olyan pályázat, ami a klaszter tagjai számára leginkább releváns lehet (egyrészt mint pályázó, de leginkább mint szolgáltatás nyújtó a kedvezményezettek számára). A bemutatott pályázatokon kívül vannak még speciális pályázatok is (pl. új pályázatkezelő – FAIR - rendszer kialakítása), azonban azok a klaszter többsége számára kevésbé relevánsak.

	<i>KMOP-2011-1.2.1/M – Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése</i>
Támogatás célja:	A konstrukció célja, hogy vissza nem térítendő támogatás és kedvezményes hitel együttes biztosítása révén segítse a mikrovállalkozásokat, hogy kis lépéssel fejlesszék a vállalkozásukat technológiai fejlesztésen, korszerűsítésen keresztül. A megvalósítandó projekt vissza nem térítendő támogatásból, hitelrészből és saját forrásból tevődik össze, amelyek összesen meghatározzák a pályázati projektértéket.
Támogatási feltételek/ A támogatható tevékenységek köre:	Eszközbizszerzés: - technológiai fejlesztést eredményező új eszközök bizszerzése, Infrastrukturális és ingatlan beruházás: - infrastruktúra építése, fejlesztése, - ingatlan építése, bővítése, fejlesztése, átalakítása,

	- ingatlanvásárlás. Információs technológia fejlesztés: - új hardver - szoftver (beleértve: alapszoftver, speciális egyedi fejlesztésű szoftver) (TESZOR lista alapján.)
Támogatás megnevezése:	GOP-2011-2.2.1 – Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása
Támogatás célja:	Jelen pályázati kiírás célja a mikro-, kis- és középvállalkozások jövedelemtermelő képességének erősítése az információs és kommunikációs technológiai megoldások hatékony alkalmazása révén mind a belső vállalati és mind pedig a vállalatközi üzleti folyamatokban, amelyek a hazai KKV-szektor versenyképességének növekedését segíthetik elő
Támogatási feltételek/ A támogatható tevékenységek köre:	<u>Információs technológia fejlesztés:</u> - új hardver - szoftver (beleértve: alapszoftver, speciális egyedi fejlesztésű szoftver) - betanítás (közvetlenül a szoftverhez kapcsolódóan) - domain név regisztráció és a hozzá tartozó webtárhely egyszeri díja. <u>Tanácsadás igénybevétele:</u> - vállalati stratégiai tanácsadás - szervezetfejlesztési tanácsadás - menedzsmentfejlesztési tanácsadás - vállalati folyamatmenedzsment támogatásához kapcsolódó tanácsadás - online megjelenéshez, e-kereskedelemhez kapcsolódó tanácsadás - marketing tanácsadás, piackutatás, igényfelmérés
Támogatás megnevezése:	Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára
Támogatás célja:	Jelen pályázati kiírás célja kis- és középvállalkozások különféle belső fejlesztéseinek (pl. eszközvásárlás, ingatlan-beruházás, marketing) támogatása egy pályázati projekt keretében annak érdekében, hogy ezen beruházások révén fejlődhessenek a vállalkozások, új munkavállalókat foglalkoztathassanak, és új piacokat szerezhessenek. A pályázati kiírás keretében előnyben részesülnek az Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó

	fejlesztések.
Támogatási feltételek/ A támogatható tevékenységek köre:	A vállalkozások minél több területet érintő fejlesztése céljából eszközbeszerzésre, illetve információs technológia-fejlesztésre lehet pályázni.

Támogatás megnevezése:	Innovációs és technológiai parkok, valamint fejlesztési központok támogatása
Támogatás célja:	A jelen pályázati kiírás célja olyan, elsősorban az ÚSZT kitörési pontjaihoz kapcsolódó komplex innovációs beruházások támogatása, amelyek az innovatív vállalkozások számára kutatási, műszaki fejlesztési, IKT és a hozzájuk kapcsolódó próbagyártási infrastrukturális háttér kialakítását biztosítja innovációs és technológiai parkok, valamint fejlesztési központok kialakítása és továbbfejlesztése révén.
Támogatási feltételek/ A támogatható tevékenységek köre:	A Pályázati Felhívás keretében a GOP Részletes Pályázati Útmutató alapján az alábbi tevékenységek támogathatóak: a) Regionális beruházási támogatásként aa) Eszközbeszerzés a C.1.2.2. fejezet szerint, ab)Infrastrukturális és ingatlan beruházás, a C.1.2.3. fejezet szerint, ac) Információs technológiafejlesztés a C.1.2.4. fejezet szerint, ad)Az eszközbeszerzéshez kapcsolódó gyártási licenc, gyártási know-how beszerzések a C.1.2.5. fejezet szerint, b) Csekély összegű támogatás: ba) C.1.3.5. Piacra jutás támogatása bb) C.1.3.7 Tanácsadás igénybevétele (beleértve a klasztermenedzsment szervezettől igénybevett tanácsadást Részletes Pályázati Útmutató C.1.3.7 c) pont szerint) bc) C.1.3.8 Minőség-, környezet- és egyéb irányítási, vezetési, hitelesítési rendszerek, szabványok bevezetése és tanúsíttatása be) C.1.3.10. Kiviteli tervek elkészítése bb) C.1.3.1 Projektmenedzsment munkatársak bérköltsége A fenti tevékenységek közül aa) tevékenységek önállóan is támogathatóak, a többi tevékenység csak kiegészítő tevékenységként támogatható.

Támogatás megnevezése:	Infrastrukturális fejlesztések az esélyegyenlőség elvű minőségi oktatás és az egész életen át tartó tanulástámogatása érdekében az LHH kistérségekben (A komponens)
Támogatás célja:	A fejlesztés a közoktatási intézmények számára egységes alapszolgáltatási infrastruktúrát biztosít, mely nélkülözhetetlen feltétele a kompetenciák fejlesztésének és hozzájárul a területi különbségek mérsékléséhez és kiegyenlítéséhez. Részcélok: Az iskolarendszerű oktatás informatikai fejlesztése, közoktatási intézmények számítógép állományának korszerűsítése. - Tantermek ellátása Internet hozzáférési képességgel rendelkező interaktív prezentációs eszközökkel, web-alapú szolgáltatások kialakításához szükséges

	infrastruktúra kiépítése. - Sajátos nevelési igényű tanulók, integrált oktatását segítő speciális IKT eszközök biztosítása. - A formális, nem formális és informális tanulást támogató tartalmakhoz és információkhoz történő hozzáférés kiterjesztése - A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének növelése a hagyományos és online könyvtári szolgáltatások igénybevétele tekintetében.
Támogatási feltételek/ A támogatható tevékenységek köre:	I. IKT infrastruktúra fejlesztés: a térségi könyvtári, múzeumi, közművelődési szolgáltatások, valamint közoktatási, képzési szolgáltatások javítását, korszerűsítését támogató IKT infrastruktúra fejlesztése (jelen útmutató 19. sz. melléklete alapján). IKT eszközök beszerzése: II. Taneszközök, szemléltető és képességfejlesztő eszközök (illeszkedve a 11/1994 (VI.8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről című rendeletben foglaltakhoz) III. Bútorok beszerzése IV. Épület-átalakítás, korszerűsítés, bővítés V. Akadálymentesítés VI. Múzeumi szolgáltatásfejlesztést támogató infrastruktúra VII. Könyvtári szolgáltatásfejlesztés
Támogatás megnevezése:	GOP-2011-2.1.1/A – Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése
Támogatás célja:	Jelen pályázati kiírás célja a mikro-, kis- és középvállalkozások eszközbeszerzéseinek és információs technológiai fejlesztések támogatása annak érdekében, hogy versenyképességük javuljon és piaci helyzetük stabilá váljon.
Támogatási feltételek/ A támogatható tevékenységek köre:	Eszközbekbeszerzés: Technológiai fejlesztést eredményező új eszközök beszerzése, amely egyenként minimum nettó 200.000 Ft értékű. (<i><u>VTSZ lista alapján</u></i>) Információs technológia-fejlesztés: - hardver beszerzés, egyenként minimum nettó 30.000,- Ft értékű (<i><u>VTSZ lista alapján</u></i>) - szoftver beszerzés, maximum a projekt összes elszámolható költségének 25%-áig (TESZOR lista alapján)
Támogatás megnevezése:	GOP-2011-1.3.1/A Vállalatok komplex technológiai innovációjának támogatása
Támogatás célja:	A 21. században éppúgy vannak megvalósításra váró álmaik, találmányaik, felfedezéseik a magyar kutatóknak, feltalálóknak, termékfejlesztőknek, mint ahogy ez a múltban volt. Hazánk sikerének, versenyképességének és

	fenntartható fejlődésének tartóoszlopai azok a gazdasági társaságok, melyek termelő tevékenységük mellett kutatási és innovációs tevékenységet is végeznek. Jelen pályázat során agrár-, műszaki, orvosi és természettudományi területeken működő vállalkozások kapnak támogatást ahhoz, hogy már meglévő, piacképes termékeiket, szolgáltatásaikat vagy technológiáikat továbbfejlesszék, a továbbfejlesztett termékek gyártását beindíthassák.
Támogatási feltételek/ A támogatható tevékenységek köre:	Kísérleti fejlesztés céljából, fejlesztők bérköltségének támogatására, eszközbeszerzésre, információs technológia fejlesztésére, piacra jutás támogatására, iparjogvédelemmel kapcsolatos tevékenységre lehet támogatást igényelni.
Támogatás megnevezése:	GOP-2012-1.3.1/D Beszállítói programok
Támogatás célja:	A konstrukció célja azon vállalkozások támogatása, amelyek már rendelkeznek szállítói múlttal és alkalmasak arra, hogy innovatív fejlesztéseik, belső hatékonyságuk növelése és kapacitásaik bővítése révén új megrendelőket és piacokat szerezzenek, ezzel a szállítói hálózatokban kedvezőbb pozíciókat érhesse el.
Támogatási feltételek/ A támogatható tevékenységek köre:	A támogatható tevékenységek köre a Pályázati Útmutató C1-es pontjában rögzítettek alapján értendők. Támogatható tevékenységek: - Újítások kidolgozása, innováció - Termelő kapacitások és folyamatok fejlesztése - Menedzsment- és kompetenciafejlesztés - Piaci jelenlét, marketing, piacra jutás erősítése - Minőségfejlesztés és fenntarthatóság

6.3 A klaszter által azonosított igények, lehetőségek

A projekten belül több olyan tevékenység van, ami elősegíti a projektgenerálást: pl. benchmarking klub üzemeltetése, üzletember találkozók szervezése.

A jelen fejezetben alapvetően a „projektgenerálás, közös projektek előkészítése” című tevékenység keretében tett kezdeményezések kerülnek ismertetésre.

Fontosabb lépések:

- potenciális partnerek, ügyfelek azonosítása,
- megbeszélés potenciális ügyfelekkel, partnerekkel,
- lehetőség figyelő kialakítása (előkészítés, beindítás)

A fenti lépések, ezek közül is elsősorban a lefolytatott egyeztetések, az ezek – és a korábbiak alapján - azonosított általános igények, valamint a lehetőség figyelő beindításával kapcsolatban tett lépések.

6.3.1 Projektgenerálás érdekében tett kezdeményezések

A projektek generálása érdekében több szervezettel is sor került egyeztetésre. A multiplikátor hatás érdekében a cél olyan szervezetekkel történő egyeztetés volt, akik több potenciális ügyféllel is kapcsolatban állnak (de ők maguk a klaszter által végzett tevékenységeket nem vagy csak részben végzik), rendelkeznek bizonyos rálátással a potenciális ügyfelek igényeit, elvárásait illetően, vagy nyertes pályázattal rendelkeznek.

Konstruktív egyeztetések kerültek megtartásra például az alábbi szervezetekkel:

Fejlesztési Akadémia és Továbbképző Intézet Közhasznú Alapítvány: az alapítvány felnőttoktatást végez, és ebből következően számos céggel áll kapcsolatban. Az együttműködés keretében az alapítvány bemutatja a klasztert partnerei számára, illetve ajánlja számukra a klaszter szolgáltatásait. Az alapítvány rendelkezik sikeres pályázatokkal, és nyitott arra, hogy a klaszter tagjai szempontjából releváns szolgáltatások esetén kérjen fel a klaszter tagjai közül ajánlatra céget. Továbbá, együttműködés alakítható ki az alapítvány és a klaszter tagjai között pályázatírás terén is.

Fenntartható Fejlődés Egyesület: az egyesület főként a környezetvédelem és az energetika terén aktív, számos tagja van. Velük is elsősorban a projektek előkészítése, pályázatírás terén alakítható ki együttműködés. Ezentúl, ajánlják a klaszter szolgáltatásait a tagjaik számára.

Pannon Pellet Egyesület: az egyesület szintén az energetika, azon belül is elsősorban a biomassza terén aktív. az egyesületnek számos tagja van. Az egyesület ajánlja majd tagjai számára a klaszter tevékenységeit.

Perfakta Könyvelőiroda: az iroda számos ügyféllel rendelkezik, akik széles szolgáltatási palettát fednek le.

Térinformatika az Önkormányzatokért Alapítvány: Az alapítvány a közelmúltban nyert pályázatot, és nyitott arra, hogy a klaszter tagjai közül is hívjon meg cégeket ajánlattételre.

Társaság a Lakásépítésért Egyesület: az egyesületnek az építőiparban tevékenykedő tagjai vannak. Az egyesület fogja ajánlani a tagjai számára a klaszter szolgáltatásait.

Számos tanácsadással foglalkozó cég: megfelelő pályázat esetén potenciális megbízók lehetnek, valamint a pályázat előkészítés, pályázatírás terén alakítható ki velük együttműködés.

A projektgenerálás eredménye alapvetően a projekt későbbi időszakában jelentkezhet.

6.3.2 Azonosított igények, elvárások

A projekt eddigi megvalósítása során több szolgáltatás iránti igény merült fel, mind a klaszteren belülről, mind pedig azon kívülről. Az igények köre az „egyszerű” (pl. honlap készítése, nyomtatópatronok cseréje) szolgáltatásoktól a komplex szolgáltatásokig terjed (pl. egyedi szoftver kifejlesztése).

Az alábbiakban néhány olyan igény kerül bemutatásra, melyek akár a közös fejlesztések, szolgáltatások egyik alapja is lehet.

Projekt menedzsmentet, csoportmunkát támogató szoftverek

A belső, illetve a potenciális ügyfelekkel történő megbeszélések alapján megállapítható, hogy igény mutatkozik egy, a KKV-k számára is elérhető áru, magyar nyelvű projekt menedzsmentet, illetve csoportmunkát támogató szoftverre.

Az Európai Unió forrásból támogatott projektek esetén – csak a megbízói oldalon is - számos szereplő van a projektben: megbízó, közbeszerzési szakértő, projekt menedzsment egység (ami sokszor több, eltérő cégnél dolgozó szakértőből áll), műszaki ellenőr, tervező. A projektet – a követhetőség érdekében – célszerű lenne egy helyen nyomon követni, illetve nyilvántartani.

A piacon elérhető szoftverekről összességében elmondhatók, hogy erre a célra számos szoftver található, azonban

- többnyire túl drágák (különösen a felhasználók nagy száma miatt, vagy
- az ingyenesen elérhető, de korlátozott funkcionalitással, illetve korlátozott számú felhasználó esetén alkalmazhatók.

A fentiek alapján igény mutatkozik egy olyan szoftver iránt, ami

- ami ingyenes, de maximum egy kisebb összegű egyszeri befektetést igényel,
- nem tartalmaz korlátozásokat (pl. felhasználók száma, egyidőben kezelt projektek száma),
- van benne jogosultságkezelés lehetősége,
- a fontosabb (leginkább elterjedt) szoftverekkel együtt tud működni.

Mobil alkalmazások

A telefonok, különösen az okostelefonok elterjedésével egyre több ügyet a mobil telefonon keresztül intéznek, illetve egyre több alkalmazást a számítógép helyett már azon futtatnak.

A fentiekkel összhangban egyre nagyobb az igény a mobil alkalmazások fejlesztése iránt. A projekt következő szakaszában célszerű erre a területre hangsúlyt fektetni, és azonosítani néhány lehetséges alkalmazást.

Térinformatikai alkalmazások

Az internet átviteli sebességének növekedésével, valamint az okostelefonok terjedésével egyre több olyan szolgáltatásra, alkalmazásra van igény, mely térinformatikán alapul. . A projekt következő szakaszában célszerű erre a területre hangsúlyt fektetni, és azonosítani néhány lehetséges alkalmazást, különösen amiatt, hogy a klaszterben több térinformatikával foglalkozó cég is található.

6.3.3 Lehetőség figyelő

A projektgenerálás elősegítése és hatékonyságának növelése érdekében a projekt részét képezi egy lehetőség figyelő kidolgozása, illetve üzemeltetése.

A tagokkal történt egyeztetések alapján körvonalazódtak a lehetőség figyelővel szembeni alapvető igények. A figyelőnek alapvetően az alábbi területekre kellene kiterjednie:

A lehetőség figyelővel kapcsolatos elvárások:

- pályázati lehetőségek,
- üzleti lehetőségek,
- együttműködési lehetőségek,
- események.

A pályázatokkal kapcsolatos igény azok rendszeres figyelése, valamint a tagság értesítése a releváns lehetőségekről. Szintén felmerült kivonatok készítése a releváns pályázatokról, amit az ügyfelek részére is tovább lehet küldeni.

Az üzleti lehetőségek között elsősorban a meghívásos eljárás alatt tárgyalt lehetőségek kerülnek feltüntetésre. A közbeszerzési eljárások figyelésére egyelőre kicsi az igény, illetve az érintett cégek azt egyébként is elvégzik a saját maguk számára.

Az együttműködési lehetőségek elsősorban azokat a lehetőségeket gyűjti össze, amik egyelőre nem konkrét projekthez, ajánlathoz kapcsolódnak, de amik a későbbiekben üzleti lehetőséggé válhatnak.

Az események címszó alatt mind a klaszter által szervezett, mind pedig a mások által szervezett releváns üzleti találkozók, konferenciák, rendezvények kerülnek feltüntetésre.

A lehetőség figyelés egyszerűbb formában elindult. A tagok tájékoztatást kaptak a releváns pályázati lehetőségekről. A lehetőség figyelő teljes beüzemelése folyamatban van.

6.4 Külföldi piaci lehetőségek

A klaszter szempontjából célszerű rövid áttekintést adni a külföldi piaci lehetőségekről, annál is inkább, mivel a klaszter vállalta a külföldről származó árbevétel növelését, illetve teljesítését.

6.4.1 Határon átnyúló programok

Itt elsősorban a környező országok lehetnek relevánsak, amiatt is, hogy ezekkel az országokkal közös Európai Unió programja is van az országnak (határon átnyúló programok).

Az alábbiakban röviden bemutatásra kerülnek ezek a programok (2007-2013).

1. Délkelet-Európai Transznacionális Együttműködési Program
2. Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program
3. Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program
4. Magyarország-Horvátország Határon Átnyúló Együttműködési Program

5. Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program
6. Magyarország - Szlovákia - Románia – Ukrajna: Európai Szomszédsági és Partnerségi Eszköz Határon Átnyúló Együttműködési Program
7. Ausztria - Magyarország Európai Területi Együttműködés
8. Szlovénia - Magyarország Határon Átnyúló Együttműködés Operatív Program
9. Közép-Európai transznacionális program
10. INTERREG IVC

11. Délkelet-Európai Transznacionális Együttműködési Program

1. Az innováció és a vállalkozások támogatása	
1.1.	A technológiai és az innovációs hálózatok speciális területeken történő fejlesztésének támogatása
1.2.	Kedvező környezeti feltételek kialakítása az innovatív vállalkozások segítése érdekében
1.3.	Az innováció keretfeltételeinek megteremtése és szabad út biztosítása
2. A környezet védelme és fejlesztése	
2.1.	Az integrált vízgazdálkodás fejlesztése és az árvizek megelőzése
2.2.	A környezeti ártalmak megelőzése
2.3.	A természeti értékek és védett területek összefogásának segítése
2.4.	Hatékony energia és erőforrás felhasználás
3. Az elérhetőség javítása	
3.1.	Az elsődleges és másodlagos közlekedési hálózatok fejlesztése a koordináció, a tervezés és a működtetés fejlesztésével
3.2.	Különböző stratégiák kifejlesztése a digitális világ kettészakadásának megakadályozása érdekében
3.3.	A multimodális platformok kialakításához szükséges keretfeltételek javítása
4. A transznacionális szinergiák erősítése a térségek fenntartható növekedése érdekében	
4.1.	A városi térségeket és a települések regionális rendszerét érintő problémák kezelése
4.2.	A növekedési térségek vonzóképességének és megközelíthetőségének támogatása
4.3.	A kulturális értékek fejlődés érdekében történő felhasználásának ösztönzése

12. Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program

1. prioritási tengely: Az együttműködési terület közös, fenntartható fejlesztéséhez szükséges kulcsfeltételek javítása	
1.1.	A határon átnyúló közlekedési létesítmények fejlesztése
1.2.	A határon átnyúló kommunikáció fejlesztése
1.3.	Környezetvédelem
2. prioritási tengely: A társadalmi és gazdasági kohézió erősítése a határmenti térségben	
2.1.	Határon átnyúló üzleti együttműködés támogatása
2.2.	Együttműködés ösztönzése a kutatásfejlesztés (K+F) és innováció területén
2.3.	Együttműködés a munkaerőpiacon, oktatásban - készségek, ismeretek közös fejlesztése
2.4.	Egészségügy és közös veszélyelhárítás
2.5.	Közösségek közötti együttműködés

1. Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program

1. Prioritás: Gazdaság és társadalom
1. Beavatkozás: Határon átnyúló üzleti együttműködés támogatása 2. Beavatkozás: K+F és innovációs együttműködések támogatása 3. Beavatkozás: Közös turisztikai projektek elősegítése 4. Beavatkozás: Egészségügy és kockázat-megelőzés 5. Beavatkozás: Hálózati, partnerségi, program- és projektmenedzsment kapacitások fejlesztése 6. Beavatkozás: Emberi erőforrások közös használata és fejlesztése 7. Beavatkozás: Kisprojekt alap - Emberek közötti kapcsolatépítés
2. Prioritás: Környezet- és természetvédelem, elérhetőség
1. Beavatkozás: Határon átnyúló környezetvédelem 2. Beavatkozás: Természetvédelmi együttműködés 3. Beavatkozás: Kisléptékű közlekedési infrastruktúra fejlesztés, utak, kerékpárutak, közösségi közlekedés 4. Beavatkozás: Jobb határátkelési lehetőségek biztosítása a határfolyókon

2. Magyarország-Horvátország Határon Átnyúló Együttműködési Program

1. prioritás: Fenntartható környezet és turizmus
<i>1.1. Fenntartható és vonzó környezet</i> Tervezett tevékenységek: 1.1.1. Tájkép-fejlesztés a Mura-Dráva-Duna területen (illetve ennek természeti és vidéki környezetében) egy fenntarthatóbb és természetileg értékeőbb környezet, valamint az öko-turizmus számára vonzóbb helyszínek kialakítása céljából 1.1.2. Környezeti tervezési tevékenységek és kisléptékű közösségi akciók a természeti területek környezeti minőségének javítása érdekében; élőhely-rekonstrukció <i>1.2. Fenntartható turizmus a Mura-Dráva-Duna folyóterületen</i> Tervezett tevékenységek: 1.2.1 Regionális turisztikai termékterv kidolgozása 1.2.2 Az aktív- és öko-turizmushoz kapcsolódó infrastruktúra-fejlesztés: látogatóközpontok, erdei iskolák, vízi sport infrastruktúra, kerékpárutak, gyalogló-túraösvények, kölcsönzők 1.2.3 A kulturális örökség tematikus útvonalainak fejlesztése 1.2.4 A folyóterület egységes turisztikai termékként történő népszerűsítése 1.2.5 Magánbefektetések ösztönzése
2. prioritás: Együttműködő gazdaság és közösségek közötti humánerőforrás-fejlesztés
<i>2.1. Együttműködő gazdaság</i> Tervezett tevékenységek:

- 2.1.1 Határon átnyúló üzleti partnerkeresés
- 2.1.2 A határon átnyúló munkaerő-áramlás elősegítése
- 2.1.3 Közös kutatás, fejlesztés és innováció (K+F+I)
- 2.1.4 Közös helyi tervezés, stratégiák, programok
- 2.2. *Közösségek közötti humánerőforrás-fejlesztés*
- Tervezett tevékenységek:
  - 2.2.1 Határon átnyúló oktatási, képzési és csereprojektek
  - 2.2.2 Emberek közötti (people-to-people) kapcsolatok
  - 2.2.3. A kétnyelvűséghez kapcsolódó tevékenységek

3. Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program

1. prioritás: Infrastruktúra és környezet

1.1. Infrastruktúra fejlesztés

- 1.1.1. Határon átnyúló, településeket összekötő útszakaszok építése, felújítása
- 1.1.2. Határon átnyúló közlekedési útvonalak tervezése, a közösségi közlekedés összehangolása

1.2. Közös felelősségvállalás a környezetért

- 1.2.1. Kisebbségi léptékű vízgazdálkodási (ár- és belvízvédelem) tevékenységek
- 1.2.2. Állategészségügyi monitoring, a környezet minőségét javító tevékenységek

2. prioritás: Gazdaság, oktatás és kultúra

2.1. Gazdasági együttműködés, turizmus és K&F

- 2.1.1. Képzések és határon átnyúló üzleti partnerkeresés
- 2.1.2. Határon átnyúló kulturális útvonalak létrehozása, kulturális örökségvédelem
- 2.1.3. A régió terület- és ágazati fejlesztéséről szóló közös tanulmányok
- 2.1.4. Termékorientált közös kutatás-fejlesztés és innováció

2.2. Oktatási és kulturális együttműködések

- 2.2.1. Oktatási együttműködés
- 2.2.2. Emberek közötti (people-to-people) együttműködés

4. Magyarország - Szlovákia - Románia – Ukrajna: Európai Szomszédsági és Partnerségi Eszköz Határon Átnyúló Együttműködési Program

1. Gazdasági és társadalmi fejlődés

- 1.1. Határon átnyúló turizmusfejlesztés
- 1.2. A KKV-k közötti és az üzleti együttműködés fejlődésének támogatása

2. Környezeti minőség javítása
2.1. Környezetvédelem, a természeti erőforrások fenntartható használata és menedzsmentje
2.2. Felkészülés a vészhelyzetek közös kezelésére
3. Határok hatékonyságának növelése
3.1. Határátkelőhelyek közlekedési infrastruktúrájának és felszerelésének fejlesztése
4. Emberek közötti együttműködés
4.1. Intézményi együttműködés
4.2. Emberek közötti (people-to-people) együttműködés - kisléptékű projektek

5. Ausztria - Magyarország Európai Területi Együttműködés

1. Prioritás: Innováció, integráció és versenyképesség
1. A gazdasági együttműködés támogatása
2. A munkaerő tartós növekedésének fokozása
3. A szociális infrastruktúra és közszolgáltatások minőségének biztosítása
2. Prioritás: Fenntartható fejlődés és elérhetőség
1. Az ökomobilitás, közlekedés és regionális elérhetőség javítása
2. A határon átnyúló kormányzati rendszer erősítése
3. A természeti erőforrások menedzsmentjének javítása

6. Szlovénia - Magyarország Határon Átnyúló Együttműködés Operatív Program

1. Az innováció támogatása Közép-Európában
1.1 Az innováció keretfeltételeinek javítása
1.2 Kapacitásbővítés az innováció elterjedésének és alkalmazásának érdekében
1.3 A tudás-fejlesztés erősítése
2. Közép-Európa külső és belső elérhetőségének javítása
2.1 Közép-Európa összekapcsolhatóságának javítása
2.2 Multimodális logisztikai együttműködés kialakítása
2.3 A fenntartható és biztonságos mobilitás támogatása
2.4 Informatikai és alternatív megoldások a hozzáférés javítására

3. A környezet felelősségteljes használata

3.1 A környezetminőség javítása a természeti erőforrások és a természeti örökség menedzsmentjén keresztül

3.2 A természeti és ember-okozta veszélyek és hatások csökkentése

3.3 A megújuló energia-források és a hatékony energia gazdálkodás támogatása

3.4 Környezetbarát tevékenységek és technológiák támogatása

4. Városok és régiók versenyképességének és vonzerejének növelése

4.1 A policentrikus településszerkezet és területi együttműködés fejlesztése

4.2 A demográfiai és társadalmi változások város-és regionális fejlődésre gyakorolt területi hatásainak kezelése

4.3 A kulturális erőforrások hasznosítása a városok és régiók vonzerejének növelésében

6.4.1 Lehetséges célországok

A szomszédos országok közül – a klaszter néhány tagja számára – elsősorban a csatlakozás előtt álló Szerbia, Ukrajna), illetve a közeljövőben csatlakozó (Horvátország) országok lehetnek érdekesek. A lehetőség főként a tanácsadás területén lehet releváns. Ezekben az országokban számos pályázat, projekt egyelőre még angol nyelven történik, így külföldi szakértők számára is jobban van lehetőség az azokban való részvételre. Továbbá, egyelőre kevesebb tapasztalat gyűlt össze az Európai Unió támogatások felhasználása terén, így a tapasztalt szakértőkre szükség van.